

Nad 6,300 Lahov ujetih v Tirolah in ob Soči.

Avstrijska ofenziva na južnem Tirolskem napreduje, kakor uradno poročajo iz Dunaja.

Ljuti boji pred Verdunom.

Rusi podijo Turke in uspešno prodirajo v Mezopotamijo, Azija.

Rim, 15. maja. — Današnje uradno naznanilo pravi:

"V pasu Adamella so naše planinske čete dovršile zasedbo vsega slemena zapadno od lednikov Fargorald in Lares. Z naskokom smo tudi vzeli postojanko Crozzon Diavolo, 3,015 metrov visoko, kjer smo ujeli dvajset mož.

"V Ledronski dolini smo napredovali na gori Sperone. Po hudem topniškem streljanju je sovražnik poskušal napad proti Cimi Della Coste, severno od Lenzuma, a je bil takoj odbit. "Močno topniško streljanje je bilo ob vsej soški fronti od Krna do morja. Sledili so mu nevažni sovražni napadi v pasu Plav in Sv. Martina. Ti napadi so bili takoj odbiti."

Lahi tepeni pri sv. Mihaelu.

Berlin, 15. maja. (Brezlično v Sayville.) — Avstro-ogrski vojni glavni stan je objavil danes sledeče dnevno poročilo:

"Italijanska fronta: Naše čete so podjele več napadov na severnem bregu hriba Sv. Mihaela in prizadele Italijanom težkih izgub."

Avstrijska zmaga na Tirolskem.

Berlin, 16. maja. (Brezlično v Sayville.) — Avstro-ogrsko vojni vodstvo je naznanilo, da so bile italijanske čete v več odsekih na južnem Tirolskem po močni topniški pripravi vzete z naskokom. Samo na tem bo-

nem mestu je ostalo v rokah zmagalcev več nego 2,500 ujetnikov, sedem topov in enajst strojnih pušk.

Uradno dnevno naznanilo se glasi: "Italijansko bojno torišče: S podporo mogočnega topniškega streljanja so avstro-ogrski čete na južnem Tirolskem naskočile postojanke sovražne prve linije na slemenu Argentare v južni Suganski dolini (na visoki planoti Vielgereuthski), v severni Agnolski dolini in južno od Rovereda.

"V teh bojih je bilo ujetih 65 častnikov, med njimi en polkovnik, in nad 2,500 mož ter uplenjenih sedem topov in enajst strojnih pušk. En sovražen zrakoplov je bil zbit.

"Topniški boji so se razširili čez vso fronto in na mnogih točkah znatno povečali po silnosti.

Avstrijski uspehi na Goriškem.

"Na Doberdobski visoki planoti smo po živahnem boju od moža do moža prodrli v sovražne zakope vzhodno od Tržica (Monfalcone) ter ujeli pet častnikov in 150 mož od peterih italijanskih konjiških polkov in uplenili eno strojno puško.

"Zapadno od Sv. Martina predvečrajšnjim po naših četah osvojevo postojanke so bile vkljub vsem sovražnim prizadevam obdržane in utrjene. Tu so naše čete ujele tri častnike in 140 mož ter uplenile eno strojno puško in mnogo vojnih zalog.

"Sovražni zrakoplovci so spustili več bomb na Kostanjevico, ne da bi napravile kako škodo.

"Naše topništvo je hudo obstreljevalo sovražna stanišča blizu Plav in v tolminkem odseku. Tekom nekatereh spopadov smo ob tej fronti ujeli enega častnika in 116 mož ter uplenili eno strojno puško.

"Blizu Pontebbe je prišlo do bojev med našimi četami in bersaglieri.

"Več italijanskih napadov v odsekih

Col di Lana in Tresovi je bilo krvavo odbitih."

Avstriji ujeli še 6,200 Lahov.

Berlin, 17. maja. (Brezlično v Sayville.) — Nova avstro-ogrsko ofenziva ob italijanski fronti se uspešno nadaljuje, kakor je rečeno v danes iz Dunaja dospelom dnevnem poročilu avstro-ogrskega vojnega vodstva. Več sovražnih postojank je bilo vzeti z naskokom, nad 6,000 mož ujetih ter 13 topov in 17 strojnih pušk uplenjenih.

Dnevno poročilo se glasi: "Avstro-ogrski čete so dalje prodrele na slemenu Amantare. Na Vielgereuthski visoki planoti so naskočile sovražne postojanke pri Sogliadapiu, Cosini, Costadagri in Maroniji. Nadalje so prodrele pri Piazzi v odsek Terignola in preplele Italijane iz Moschere. Ponoči je bil kraj Zegnatortia, južno od Rovereda, vzet z naskokom. "Število iz teh bojev privedenih, neranjenih ujetnikov je doseglo 141 častnikov in 6,200 mož. Uplenili smo nadalje 13 topov in 17 strojnih pušk."

Na Balkanu.

Pariz, 16. maja. — Štirinajst francoskih zrakoplovov, ki so bombardirali bolgarska taborišča v okraju Xanthi na makedonski fronti v soboto večer, je spustilo skupaj osemdeset bomb in se vrnilo nepoškodovanih, pravi Havasova brzojavka iz Aten z večrajšnjega dne. Napadniki niso bili zasledovani.

Oddelek angleških zrakoplovov čez Porto Lagos na bolgarski brežini, prvi brzojavka, je spustil več bomb in se vrnil nepoškodovan.

"Sedemnajst grških mrtvecev so danes izkopali iz podrtin v Majadi, nedavno obstreljevani po Nemcih," pravi stavlja poročevalce.

Zapadna fronta.

London, 15. maja. — Krajevne borbe so se vršile na številnih točkah ob zapadni fronti danes. Nemci očitno izsledujejo zavezniške linije, morda v svrhu močnega napada.

Nemški poskus, zavzeti belgijske zakope zapadno od Ysera in severno od Dixmuda je bil odbit vkljub strašnem streljanju s topovi pred začetkom naskoka. Drug nemški napad blizu Le Mesnila v Champagnskem okrožju se je izjalovil.

Francozi so z nepričakovanim napadom pridobili 200 jardov nemških zakopov na višinah ob reki Meuse blizu Verduna. Napredovali so tudi južno od reke Somme. Nemci obdržujejo zakope pridobljene od Angležev blizu Hullucha.

Francozi in Nemci odbijajo napade.

Pariz, 16. maja. — Nocoj izdano uradno naznanilo o vojskovanju na zapadni fronti pravi, da je francosko topniško streljanje ustavilo Nemce v dveh napadih pri Verdunu. Topniški boji se nadaljujejo na vsej verdunski fronti, kakor tudi Yseri blizu Dixmuda.

Berlin, 16. maja. — Današnje naznanilo vojnega urada pravi, da so Nemci odbili več napadov proti postojankam na Griču 304 s krvavimi izgubami za Francoze.

Kavkaška fronta.

Petrograd, čez London, 15. maja. — Danes izdano rusko uradno naznanilo se glasi:

"Na kavkaški fronti v smeri Mamhatuna so naše čete uspešno razgledovale. V smeri Diarbekra smo odbili kurdske ofenzive.

"V smeri Mosulma so naše čete vkorakale v mesto Rivanduz in zasegle skladišča streliva. Sovražnik se je naglo umaknil, zapustivši vozove in vojne zaloge. Naše konjištvo mu je za petami."

Rusi podijo Turke.

Petrograd, 16. maja. — Ko so ruske čete prodrele južno od okrožja Urumiah proti Mosulu v Asiriji ob Tigridi in pred kratkim zavzele Rivanduz, pritiskajo sedaj Rusi z mogočeno silo na ozadje turških armad v Mezopotamiji.

Zadnji ruski uspehi v Mezopotamiji vzbujajo upanje v Petrogradu, da pride ne le Bagdad, sveto mesto kalifov, marveč vsa zgodovinska dežela med Tigrido in Evfratom pod rusko oblast.

Ruske armade ogrožajo sedaj Mezopotamijo v dveh smereh. Ena skupina je že prekorčila mejo in maršira proti Mosulu. Druga skupina prodira kakih 200 milj bolj južno proti Bagdadu. Skupni pritisk od teh dveh smeri ni turško ozadje pomeni za celo turško armado v Mezopotamiji, broječo od šest do sedem divizij, največjo nevarnost. Angleška ekspedicijska armada v Mezopotamiji bo menda kmalu olajšana.

Danes so Rusi zavzeli Manachattin, 120 milj od perzijske meje.

RAZNOTEROSTI IZ DELAVSKIH KROGOV.

V Chicagu stavkajo ekspresni vozniki, krojači, zaposleni pri Harvester Co. in drugi delavci.

Mnoge stavke poravnane.

V Pittsburskem okrožju se štrajkovni položaj baje izboljšal.

Chicago, Ill., 18. maja. — Nasilstva so se priperila včeraj v treh največjih slučajih čikaške stavkovne epidemije — v štrajkih ekspresnih voznikov, krojačev in zaposlencev pri International Harvester Co. Najresnejši izgrede se je primeril v zvezi z ekspresnim štrajkom. Več stavkokazov je bilo napadenih. Pravijo, da se bo štrajk še močno razširil.

K delu se vračajo.

Chicago, Ill., 16. maja. — Kakor so naznanili snoči uradniki trdke International Harvester Co., se je tekem dneva 2,000 mož, ki so stavalji, vrnilo k delu v McCormickovih tovarnah. Delavci so korakali v sklenjenem izprehodu v delavnice. Pettisoc drugih delavcev, ki vztrajajo na štrajku, je zasramovalo delovoljnost, vendar je močan oddelek policistov preprečil, da ni prišlo do spopadov.

Samo na Blue Island ave. in Leavitt str. so nastali nemiri, ki bi jih lahko imenovali resne. Tu je bilo več delavcev napadenih in pretepenih, predno so posredovali policaji.

Tudi Deeringove tovarne so bile včeraj deloma v delovrbi. Tam so trdili, da je v livarnici in v tovarnah za motorje 600 oseb zopet začelo delati. Tajnik Ranney od Harvester Co. je formalno izjavil, da je bilo v vseh oddelkih velikih tvornic včeraj več delavcev na delu, nego v soboto.

Krojaška stavka v Chicagu.

Chicago, Ill., 16. maja. — Sidney Hillman, predsednik krojaške zveze "Garment Workers' Union", je včeraj napovedal zaustavo dela od strani vseh unijskih krojačev, tako da se utegne nedavno pričeta krojaška stavka prav zelo razširiti. Včeraj dopoldne ob 10. uri je zastavkalo 300 krojačev trdke Alfred Decker & Cohn, 3309 W. North Ave., in uro pozneje 200 zaposlencev trdke Rosenward & Weil, ob Thomas in Wood sts.

Krojaška stavka v New Yorku.

New York, 15. maja. — Samuel Gompers, predsednik ameriške delavske zveze (American Federation of Labor), je odobril stavko 6,000 krojačev v New Yorku in obljubil stavkajočim najobsežnejšo pomoč federacije. Gompers se je izrekel skrajno neprijazno o vedenju delodavcev.

Stavka poravnana.

Youngstown, O., 16. maja. — Tovarna Republic Rubber Co., ki je dne 29. aprila ustavila svoj obrat, češ da stavijo delavci "prenesramne" zahteve, je danes zopet začela obratovati s 500 svojih 1,250 delavcev.

Tovarna General Fire Roofing Co., ki so jo zaprli zaradi stavke strojnikov, je sledila zgledu. V tovarni Trussed Concrete Co. se vračajo delavci polagoma na svoja mesta.

Girard Iron Company naznanja, da je bila njenim 1,000 delavcem dovoljena mezdna doklada. Polovica jih dobi 25 namesto 22c na uro, in "pudlerji" dobe \$7.42½ namesto \$7.40 na tono.

Business "cvete".

Pittsburgh, Pa., 16. maja. — Stavkovni položaj v Pittsburskem okrožju se je bistveno izboljšal. Vsi delavci Westinghouse-družbe so se vrnili na svoja mesta. Pressed Steel Car Company poroča, da je tudi v njenih tovarnah stavka končana. Westinghouse Company je baje pomnožila število svojih delavcev za 4,000 do 5,000 mož in dela "polni čas".

Eksplozija v smodnikarni.

Gibbstown, N. J., 15. maja. — Najmanj štirinajst delavcev je bilo usmrčenih in kakih trideset ranjenih v eksploziji, ki se je priperila danes v tukajšnji smodnikarni Du Pont Powder Co. Med usmrčenci sta pomožni superintendent W. W. Lawler in delovodja G. Marsh.

Zavezniki popustili Greciji.

London, 15. maja. — Urad za zunanje stvari poroča, da so bila sporna vprašanja med Grškimi in zavezniki poravnana. Zavezniki so popustili in izjavili, da ne bodo nadalje kršili grške nevtalnosti.

Parada za "preparedness".

Chicago, Ill., 16. maja. — Mestni odbor je v svoji seji snoči z navdušenjem odobril načrt za veliko demonstracijo srednjega zapada za "preparedness" ali vojaško pripravljenost in uradno določil dan 10. junija kot datum za ogromno parado in morebitne druge prireditve.

Dne 3. junija.

Chicago, Ill., 18. maja. — Čikaška velika parada za "preparedness" bo v soboto, dne 3. junija. Tako je odločil organizacijski odbor včeraj, ko se je ves dan posvetoval v glavnem stanu trgovske družbe. Parade so nameravane po vsej deželi. Zglasila so se že sledeča mesta: Milwaukee, St. Louis, Cleveland, Los Angeles, San Francisco, Des Moines, Joliet, Grand Rapids.

Svarilo za nevtralne ladje.

Washington, D. C., 16. maja. — V notih, ki jo je danes izročil nemški poslanik grof Bernstorff državnemu tajniku, opozarja nemška vlada nevtralne vlade na to, da se morajo trgovske ladje pod nevtralno vlado natanko ravnati po določbah mednarodnega prava, če jih iztakne kak podmorski čoln, ker se drugače izpostavijo resnim nevarnostim. Nota je datirana z dne 12. maja in podpisana po nemškem poslaniku.

Sir Roger Casement.

London, 15. maja. — Pisanje novega poglavja v zgodovini Sinnfeinerskega upora se je pričelo danes, ko se je začela pravda proti sir Roger Casementu, ki je bil povitežen l. 1911 za zasluge za britansko vlado in je sedaj obtožen veleizdajstva.

Nemško rodoljubje.

Oshkosh, Wis., 15. maja. — Prof. Leo Stern iz Milwaukee je imel snoči z veliko pohvalo sprejet govor pred tukajšnjo podružnico nemškoameriške narodne zveze (Deutschamerikanischer Nationalbund). Govornik je odločno zanikal, da se bavi zveza s političnimi vprašanji. Samo v državi Wisconsin so Nemci nabrali v podporo vsled vojne potrebnim v Nemčiji \$300,000.

Milijonski bankrot.

New York, 15. maja. — Trdka Mills & Gill, uvoznika (importerja), je danes napovedala svoj bankrot pri zavzemnem obvladu. Obveznosti znašajo 2 milijona dolarjev. Trdka se nahaja v začasnih denarnih stiski.

Črnci sežgan na javnem trgu.

Waco, Tex., 15. maja. — Vpričo 15,000 oseb, vstevši ženske in otroke, je bil Jesse Washington, črnci dečak, ki je priznal, da je kazensko napadel in umoril mrs. Lucy Fryar, sedem milj južno odtod zadnji ponedeljek popoldne, ugrabljen iz sodilnice petega okrožja malo pred poldnem danes in sežgan na javnem trgu. Ugrabljen je sežgan je bil takoj potem, ko se je sodna razprava končala in je porota spoznala črnca krivim in ga obsodila na smrt. Sežgan je bil na grmadi, ki jo je množica napravila sredi javnega trga.

Smrt v podrtem poslopju.

Akron, O., 15. maja. — Najmanj dvajset oseb je bilo usmrčenih in do dvajset ranjenih zgodaj nocoj, ko se je staro Beacon Journal-poslopje, v katerem se je nahajal Crystal restaurant, podrl vsled eksplozije dinamita v neki sosedni votlini. Vojaštvo je bilo poklicano na pomoč policiji pri zavarovanju množice nad 10,000 oseb, ki se je zbrala po bližnjih ulicah.

POŠILJATELJEM DENARJA

v staro domovino javljamo, da so vse denarne pošiljateljce, za katere izda pooblastice Amerik Slovenca bančni oddelek, popolnoma zajamčene, da je vsakršna izguba ali odbitek nemogoča. Kadar mi zapišemo, da smo poslali 1000 kron, jih oni, na koga so naslovljene, tudi prejme celih 1000 kron brez odbitka.

Mi garantiramo vsako pošiljatev, da bo sigurno sprejeta, ali pa vrnemo denar, kadar se nam dokaže, ali če se sami prepričamo, da denar ni bil izplačan, radi enega ali drugega vzroka. Ako slučajno ne dobi pošiljatelj nobenega obvestila o denarju, in tako ne ve, če je bil prejet ali ne, mu mi na zahtevo izposlujemo izvirno potrdilo, opremljeno s poštnim pečatom, katero je prejemnik lastnorочно podpisal, ko mu je c. k. pošta izplačala denar v stari domovini.

Mi imamo v tem oziru najboljšo zvezo in najstrožji sistem, ker naš namen je zadovoljiti vsakogar, ki se poslužuje našega posredovanja.

DVA AMERIČANA REŠENA V MEHIKI.

Langhornovi konjiki na maršu celo noč, da so dohiteli razbojnike o pravem času.

Villa nabira novih čet.

Homatije v Mehiki in ob meji sploh se nadaljujejo.

Alpine, Tex., 15. maja. — Trdovratna govorica o bližnjem napadu po mehiških razbojnikih na več obmejnih mest je danes napotila šerifa Walterja, da je še pozno zvečer brzojavno naprosil guvernerja, naj nemudoma odpošlje vojakov v kraj Terlingua, ki leži 65 milj južno od Alpina in samo 20 milj od meje. Tudi iz La Jitasa, 15 milj zapadno od Terlingue, je dospel nujna prošnja za takojšnjo pomoč.

Položaj v omenjenem ozemlju je tako preteč, da je dal okrajni sodnik Turney zapreti vse javne šole.

Zopet "zmaga".

Lake Itascate, Mex., 14. maja. (Brezlično v Columbus, N. M., 15. maja.) — Trije razbojniki, med njimi Villon voditelj Julio Cardenas, so bili danes ustrlejeni kakih 20 milj vzhodno odtod tekom boja z ameriško patrolo, broječo 12 mož. Razbojniki so streljali na Američane, ki so bili poslani po krmo. Na ameriški strani ni bilo zaznamovati nobenih izgub.

Villa zopet živ.

Glavni stan ekspedicijskega voja, 16. maja. — Francisco Villa je prebolel svoje rane in zopet organizira novo armado. Posebno v pokrajini Durango, tako poroča danes semkaj poslan mehiški ujetnik.

Konjiške patrole zasledujejo malo topolo, ki se prejkone skriva pri Rubio ranchu, 20 milj odtod. V tem okraju so bili včeraj ustrlejeni 3 Villovi razbojniki. Tolpa šteje baje 50 mož.

Američana rešena.

Rancho Santa Fe el Pino, Coahuila, Mehika, 85 milj južno od Glenn Springsa, Tex., 14. maja. (Po mehiškem skem brzeteku v Deemers, Tex., po vojnem brezličnem brzojavu v Marathona, Tex., 17. maja.) — Jesse Deemer in Monroe Payne, črnci, ameriška državljana, ujeta po mehiških razbojnikih dne 6. maja, sta bila rešena tukaj danes po vojakih Združenih Držav pod poveljstvom majorja G. F. Langhorne. Oba rešena sta v dobrem zdravju, dasi sta trpela zlasti vsled glada. Osvojenost sta bila po dolgem, trdem maršu Langhornovih konjikov in po napadu razbojnikov, ki pa so utekli, ne da bi prišlo do streljanja.

Polkovnik Sibley se kmalu vrne.

San Antonio, Tex., 17. maja. — Mala kaznovalna ekspedicijska pod vodstvom polkovnika Frederick Sibleya, ki zasleduje napadnike Glenn Springsa, južno od Boquillasa, se kmalu umakne, kakor je bilo naznanjeno danes v glavnem stanu.

Jolietška novica.

— Organizirano delavstvo priredi veliko javno zborovanje prihodnjih torek, dne 23. maja, ob 8. uri zvečer v Orpheum-teatru. Govorili bodo delavski voditelji John Walker iz Springfielda, predsednik od State Federation of Labor, potem V. A. Olander, F. J. Kennedy in R. V. Allan. Vsakdo je vabljen na to zborovanje.

Ker so cene nestanovitne, zato bo mo poslali denar po ceni onega dne, ko denar prejmemo — več ali manj kron.

Danes pošljemo v staro domovino:			
5 K za .	\$.85	200 K za .	\$ 28.55
10 " "	1.55	300 " "	42.75
15 " "	2.30	400 " "	57.00
20 " "	3.00	500 " "	71.25
25 " "	3.70	600 " "	85.50
30 " "	4.40	700 " "	99.75
35 " "	5.15	800 " "	114.00
40 " "	5.85	900 " "	128.00
45 " "	6.60	1000 " "	141.00
50 " "	7.25	2000 " "	281.00
60 " "	8.70	3000 " "	421.00
70 " "	10.15	5000 " "	701.00
80 " "	11.60	6000 " "	840.00
90 " "	13.00	8000 " "	1120.00
100 " "	14.30	10,000 " "	1400.00

Denar nam pošljete po bančnem "Draftu", ki ga dobite v vsaki banki skoro popolnoma zastopni, poštnem ali ekspres Money Order-om, ali pa v priporočenem pismu kar gotov papirnat denar.

AMERIKANSKI SLOVENEČ bančni oddelek, 1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

PHOTO © BY AMERICAN PRESS ASSOCIATION

FRANCISCO VILLA

OD RAZBOJNIKA DO PREDSEDNIKA IN ZOPET NAZAJ.

Francisco Villa, ki je nedavno napadel Columbus, N. M., in po trdovratnih poročilih podlegel ranam, zadobljenim v napadu, je zopet živ, kakor poročajo brzojavke zadnjih dni. Francisco Villa igra prečudno ulogo v mehiškem zgodovini zadnjih petih let. Pred petimi leti je bil bandit ali razbojnik, skrivajoč se v gorah in zasledovan zaradi izvršenih umorov. Pred štiri leti je bil eden Maderovih zaupnih voditeljev, in potem je prisegel zvestobo Carranzji, ko je bil senor Madero usmrčen. Nekaj mesecev pozneje se je sprl z možem, katerega je povzdignil do oblasti, in je postal za nekaj tednov dejanski predsednik mehiški. Ali vzdržati se ni mogel, in lansko spomlad je njegova zvezda začela temneti.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

Joliet, Ill., 17. maja. — Naša zgodnja Dekliška Marijina Družba je kot goličeljica slovenske dramske in pevske umetnosti na tako dobrem glasu, da vsaka njena nova prireditev že vnaprej razveseli celo veliko faro sv. Jožefa. In tako je bilo tudi zadnjič. Brzko je bila naznanjena gledališka predstava D. M. Družbe v korist slovenski cerkvi, so že tudi bile v nekaj dneh skoro vse vstopnice razprodane; in žal je lahko samo tistemu, ki je ni kupil, kajti izgubil je s tem veliki duševni užitek. Pa preidimo k stvari.

Sporod nedeljske gledališke prireditve na odru Sternove dvorane (—Kdaj dobimo primerno slovensko dvorano? —) je bil bogat.

Najprej nam je podelili vse tiste gospodične, ki so med odmorom igrane na piano, namreč: Elizabeth Grayhack, Margaret Nemanich, Elizabeth Stefanič, Mary Stonich in Amalia Ursich. Igrale so tako lepo, da jih je občinstvo ponovno pohvalilo z burnim ploskanjem.

Divno je zapel dekliški pevski zbor slovensko pesem "Pozdravljam, domovina, te" in angleško "Glorious Forever", ki sta bili kot prvi točki na programu. V zboru je bilo nad trideset deklet in prav toliko zvonkih glasov, ubranih v najlepšo harmonijo. Občinstvo je bilo kar očarano po krasnem petju, kajti petje, če je lepo, povzdiga človeka in zlasti slovensko dušo v nebeške višave.

Potem je sledila vesela igra v štirih dejanjih "Kukavica — modra ptica ali Boj za doto". Igrica ni nič vredna v tehniškem oziru, zato nudi mnogo težav za predstavo. Vendar so naše igralkre srečno premagale vse težave in storile vse, kar so mogle, da je igra uspela. Igrale so gospodične: Mary Skul (Barbara), Frances Čulik (Režika), Rose Jaklič (Nežika), Mary Vertin (Marija), Mary Skufca (Stojanovka), Anna Prše (Spela), Mary Fedo (Dora) in Mary Prše (Maruša). Vse so znale svoje vloge in jih izvedle prav dobro, vsaka po svoji moči, in nverjeni smo, da se nekatere izmed njih razvijejo v izvrstne igralkre, če še večkrat nastopijo. Prav lepo so tudi zapele koncertne igre pesem "Oj hišica očetova", tako da so žele splošno pohvalo.

Na vrsti sta bili potem deklamaciji: Slovenija v svoji lepoti in Slovenija v svoji žalosti. Prvo je predstavljala in deklamirala gđ. Anna Smolich, v beli opravi z modrim trakom čez prsa in rdečim napisom "Slovenija"; druga pa gđ. Josephine Setina, v črni opravi in z istim napisom na žalnem traku. Predstavljali sta Slovenijo in deklamirali tako lepo in s tako primernim občutkom, da so se gledalci in poslušalci divili. Vsi so bili ganjeni do dna srca.

Sledila je potem šaloigra v dveh dejanjih "Pri gospodi". To pa je vse drugačna igrara, formalno obdelana kar najspetneje in s tako fino karakterizacijo posamičnih ulog, da igra mora uspeti, če je v kolikoli pravih rokah. In na našem odru je tudi res uspela popolnoma, tako da se je občinstvo pošteno nasmejalo. Igrale so gospodične: Mary Zlogar (Gospa Svetlin), Anna Mutz (Tekla), Mary Markelc (Kuharica), Mary Kostelev (Služkinja) in Angela Ursich (Vdova). Vse so igrale v splošno zadovoljnost in vse zaslužijo, da bi njihovo igranje podrobneje opisali, pa to storimo rajši prihodnjič, kadar se bo igra — ponovila, kajti ponovitve o priliki je res vredna. Danes samo toliko: Gđ. Kosteleva je bila kot služkinja "Mari" uprav neprekosljiva in občudovanja vredna v vsestranskem poglobljenju v hvalno ulogo; gđ. Zlogar je bila res veseleski elegantna gospa Svetlin; gđ. Mutzova je imenitno predstavljala strašno učeno Teklo; gđ. Markelcova je bila izvrstna kuharica, in gđ. Ursicheva dostojanstvena vdova. Koncem igre so zapele igralkre pesem "Večerno solnce".

Govora, katere je imel pri popoldanskem in večerni predstavi naš g. župnik Rev. John Plevnik, sta napravila in vse pričujoče res najgloblji vtis. Obkrat je gospod govoril o stiski in stari domovini vsled vojne in o naši sveti dolžnosti, da po močeh pomagamo slovenskim beguncem ter vdovam in sirotam padlih vojakov slovenskih. In vzbujal je farane k slogi in edinosti zlasti letos, ko bomo v Jolietu obhajali srebrni jubilej naše fare sv. Jožefa. Z gromkim ponovnim ploskanjem so poslušalci pozdravljali g. govornika, ki je znal navdušiti občinstvo za dobro stvar.

Pohvalo zaslužijo še kot mojstri odra g. Joe Rogina, Math. Rogina in Steve Vertin; kot vratarji g. Frank Musich, Anton Glavan in Mike Ursich; kot reditelji g. Frank Metes, Louis Simich, Wm. Vertin in Geo. Stonich, in kot reditelji gđ. Anna Brunskele in Mary Bucar.

Pohvalo vseh pohval pa zaslužijo č. šolske sestre, ki tako vzorno vodijo D. M. Družbo in vse njene prireditve. Čast, komur čast!

— Livarji v tovarni za peči trdke Moore Stove Works, ki so zastavljali predzadnji petek (5. maja), so se zopet vrtni na delo šele zadnji ponedeljek (15. maja) in ne poprej, kakor

je napačno poročal Joliet Evening Herald-News in mi po njem.

— "America First, Then Joliet." Te besede bo čitati pod ogromno "električno" ameriško zastavo, ki bo že letos vihrala nad streho okrajanske sodišča v znak patriotizma in državljanske zvestobe mesta Joliet. Zastava bo dar šolskih otrok jolietških, ki so te dni začeli prodajati posebne gumbe po 10c v svrhu, da naberejo \$3,000 za nakup omenjene zastave. Tak gumb ali "button" je dolžan kupiti in nositi vsak Jolietčan iz patriotizma; če ga ne kupi, nisi patriot.

— Piknik. Društvo sv. Barbare št. 65 priredi svoj prvi veliki piknik v Theilerjevem parku drugo soboto, dne 27. maja.

— "Trije tički". Slovensko izobr. in podp. društvo Triglav priredi v Sternovi dvorani drugo nedeljo, dne 28. maja, popoldne in zvečer veselo igro "Trije tički" s petjem v 2. dejanjih. Na sporedu bo nagovor, ki ga bo imel Rev. John Plevnik, naš g. župnik, potem petje četverih slovenskih pesmi in igra. Pred in med igro bodo svirali tamburaši. Vstopnice po 50c in 25c.

— Majnikovo plesno zabavo priredi Klub Slovenskih Deklet v dvorani K. S. K. J. drugi ponedeljek, dne 29. maja, zvečer ob 8. uri. Vstopnina za osebo 25c.

— Stavka v Rockdalu v tovarni American Can Co. še traja. Kakih 50 deklet se je vrnilo na delo včeraj (torek) zjutraj, a na stroju jih je vztrajalo še nekaj stotin. Stavkajoča dekleta zahtevajo osemurne delavnice in \$1.50 dnevne plače. Stavko podpirajo tudi moški, zaposleni v omenjeni tovarni.

— Velika parada kot demonstracija za "preparedness" ali za vojaško pripravljenost v obrambo dežele se bo vršila v Jolietu dne 4. julija t. l.

— Sredi majnika za pečko. Včeraj, dne 16. maja, je pihal tako mrzel veter, da smo skoro trepetali od mraza; v naši tiskarni smo kurili. Mišliti smo, da nam po dolgi zimi vsaj milijonkrat opevani majnik prinese kaj več stanovalnih lepih dni; ali prva dva tedna tega meseca se je vreme neverjetno izpreminjalo vsak dan in takorekoč vsako uro, kakor je potegnil veter, zdaj mrzel in zdaj vroč. Tudi danes je še prav hladno.

— Smrt muham! Ta bojni klic ponavljamo zopet in zopet, da ga slušimo čim več ljudi. Znano vam je, da muha ni samo nadležna in gnusen mrčes, marveč tudi jako nevaren prenašalec kužnih bolezni. Saj je na prvi pogled jasno, da, če poseda muha okrog bolnika ali kjerkoli drugod, kjer imajo razni kužni bacili svojo zalego, ali so ondi slučajno raztreseni, se njenih nog in druge dlakaste površine lahko prime cel roj bacilov, ki jih potem raztresi na pušča, kamorkoli sede na človeku, na jedilih, posodi itd. Pa ne samo to; dogladno se je marveč, da muha bacile, ki jih je s hrano vsklala vase, izločuje še žive in tudi na ta način tvori vedno nevarnost za okuženje. Neki zdravnik, ki je deloval med govabci v Novi Kaledoniji, je po natančnih preiskavah dojel, da so ravno muhe najnevarnejše prenašalke te najstrašnejše bolezni na zemlji.

Joliet, Ill., 17. maja. — Slovenska in Hrvatska dekleta in žene v Jolietu! Ker se je uvidela potreba ustanovitvi novo ženske katoliške podpornice društvo, in ker je obljubilo precejšnje število rojakin, da se udeležijo ustanovne seje, zato je pripravljali odbor odredil, da se skliče ustanovna seja za nedeljo 21. maja v šolski dvorani in se odpravi ob 2. uri popoldan.

Vabimo torej vse Slovenke in Hrvatice iz Joliet, katere žele pristopiti v novo žensko društvo, da pridejo prih. nedeljo 21. maja v dvorano šole sv. Jožefa na ustanovno sejo novega Slovenskega Katoliškega Podpornega Ženskega Društva Sv. Družine, katero potem pridružimo k slavni Družbi Sv. Družine.

Sprejemalo se bo članice takoj na seji in sicer od 16. do 55. leta starosti. Zavarujemo se lahko za \$500 ali \$250. Ko se bo vpisalo dovolj članic in bo društvo ustanovljeno, si bo isto priležalo svoja pravila, kakor bo večina želela na seji.

Vse dobrodošle!

Pripravljali odbor.

Chisholm, Minn., 14. maja. — Cenjeno uredništvo Amer. Slov.! Prosim, priobčite mi par vrstic iz naše naselbine. Malo kedaj se sliši o takšnih nesrečah, kakor se je zgodila pri nas zadnji teden, dne 11. maja ob 11. uri ponoči pri rojaku Jožefu Palčiču na Poplar streetu in First avenue, v bližini več rojakov. Neki lopov je omenjenemu rojaku prinesel na zadnji del stanovanja, ali njegove hiše približno kakih 50 funtov dinamita, katerega je zažgal; in potem je utekel, predno se je dinamit razpočil. Razstrelba je bila tako močna, da je hiša, koja meri 22x24 čevljev, popolnoma vso poškodovala, poslopje je popolnoma za nič. V sta-

novanju je bila njegova družina, mož, žena in troje otrok; ali nesreča ni nič zahtevala človeških žrtv, izven velikega straha. Na lice mesta so prišli hitro stražniki in zdravnik dr. E. E. Webber, ki je vzel v oskrbo nesrečno družino in ji podelil zdravila zoper prestrašenost. Omenjeni rojak se je drinil tako nesrečo storiti, v roko pravici, ga bo ljudstvo vzelo pravici iz rok in bo samo napravilo z njim sodbo.

Tudi omenjam, da smo imeli tu na Chisholmu č. g. misijonarja Lampeta, kateri je prišel v petek, dne 12. maja spovedovat ljudstvo in člane društva Friderik Baraga št. 93 K. S. K. Jednoto. Omenjeno društvo je imelo skupno spoved in sv. obhajilo. Pri sv. maši nam je častiti g. misijonar Lampet imel lep govor o društvenem patronu Frideriku Baraga. Častiti gospod nam je nekoliko razložil, kako je imel naš slavni misijonar težka opravila med spreobraščanjem Indijancev in koliko tisoč in tisoč jih je naš slavni rojak Friderik Baraga pripeljal človeških duš v vinograd Gospoda Jezusa. "K sklepu kličemo vsi našemu pokojnemu starčku misijonarju in škofu Frideriku Baragi: Bog ti je poplačal v obliki mieri tvoje trudne stopinje!" Prav tako nam je zaklical danes, dne 14. maja, v cerkvi sv. Jožefa v Chisholmu, Minn., naš misijonar in dušni pastir častiti g. Lampe. Tem potom se zahvaljujemo častitemu gospodu Lampetu ter kličemo: V kratkem na svidenje!

Vsa čast pripada našemu župniku Rev. J. E. Schifferju, ker se je potrudil za očiščenje naših duš: in nam je preskrbel misijonarja g. Lampeta. Srčna Vam hvala!

Društvo Friderik Baraga št. 93 v Chisholmu, Minn., je na svoji redni seji dne 14. maja odobrilo prošnjo našemu č. g. J. E. Schifferju. Gospod nas je prosil, da bi se slovenska društva udeležila slavnosti novomašnika Janez Jeršeta. Slavnost se bo vršila dne 18. junija 1916. Ker je omenjeni novomašnik iz sredine slovenske dežele, se spodobi vsakemu društvu v bližini Chisholma, katere se bo delevalo, da se udeležijo slavnosti dne 18. junija 1916.

Malo sem se preveč podal v dolg dopis, pa mislim, da urednik Amerikanskega Slovenca ga ne bo vrgel v koš, ker je dopis raztegnjen. V drugič vam pošljem bolj kratek dopis.

Na Misabe range imamo še precej mrzlo in deževno vreme; ako je ravno sredi majnika, nas obiskujejo snežne cvetlice.

Pošiljam pozdrave vsem rojakom širom Amerike. Tebi, list Am. Slov., pa veliko uspeha! Fred Rausell.

Keystone, Wis., 14. maja. — Slavno uredništvo A. S.! Tukaj vam pošiljam naročnino. Vreme imamo tukaj večimom mokro. Hudi vihar je bil zadnji teden od 11. do 13. t. m. Pet hiš v Chippewa in 5 v Bloomerju je veter prevrnil. Tukaj pri nas je pa kako drevo prelomilo. Letos je dolga zima. Lani so vse jablane cvele 1. maja, letos ni še nič nego kaka divja črešnja. Tudi lepe tičice so nas prišle obiskat, lepo prepevajoč; človek misli, da je v raj, dokler ni teh sitnih komarjev; pa, ako ne pada dež tako kot danes, tudi žabe reglajo ponoči, da kar čez uha gre. Res prijetno je na farmi živeti. Letos se je k nam za soseda priselil Miha Metes iz Joliet; rajši ovde drva puli, nego je nam drat vlekel. Dosti je moških, ki bi radi šli na farme, pa prav: "Mi je žena bolna; saj še 'kolna' si ne more prinesiti sama, moram ga jaz prinesiti, kadar pride domu iz fabrike." Da grejo takovi na farmo, bi bili mozi bolj zadovoljni in žene bolj zdrave. Zdj vas vse skupaj pozdravljam. Jennie Planinc. R. 1, Box 52, Jim Falls, Wis.

La Salle, Ill., 15. maja. — Slavno uredništvo Amer. Slov.! Kakor se poroča iz raznih slovenskih naselbin o delavskih razmerah itd., tako tudi pri nas so se delavske razmere malo izboljšale. Smrtnih slučajev tudi ne primanjkuje. Pred kratkim je umrl v Peru, v bolnišnici People's Hospital za pljučnico Anton Kužnik, star okoli 50 let, doma pri Sent Lovrencu ob Temenici, po domače Verbe iz Muhabran. Pogreb se je vršil 3. maja iz pogrebniškega zavoda Louis M. Ptaka v slovensko cerkev sv. Roka v La Salle in na pokopališče sv. Vincenca. Bodi mu lahka gruda v tujini in naj počiva v miru! Živel je baje v Clevelandu, v Lorainu, O., v So. Chicagu, v Jolietu in zadnjih 5 let v La Salle in okolici. Kdor sorodnikov želi o tem kakoga pojasnila, se lahko obrne na pogrebniško Louis M. Ptak, Peru, Ill. Poročevalac.

Sheboygan, Wis., 15. maja. — Mnogo se sedaj govori od našega mesta širom Amerike, odkar je bil priobčen neki oglas v listu G. N., kako da so tukaj dobre delavske razmere. Ne bi jaz pisal o tem ničesar, ko bi ne dobil že več vprašanj glede dela pri Kohler Co. Jaz povem prav resnično, da ista oseba naj bi prej premislila, kaj da dela. On misli, da ima ves slovenski narod za ene bedake. Pa jaz rečem, ako si ti, drugi niso. Kajti tukaj dobro poznajo delo pri Kohler Co. Resnično je, da plača novim delavcem po \$2.50 za 10urno delo in jih pa tudi znajo "zmartrati". In ko se pa malo privadi dela, mora pa začeti delati od komada. Sedaj pa delaj, kar imaš člo-

veške moči, porabi jo, če hočeš kaj zaslužiti. Zato pa je tudi vsaki od zdravnikov preiskani, če je sposoben za Kohler Co. Res je kot sem se sporočil, da so se delavske razmere precej izboljšale. Tudi rečem, da delo se lahko dobi tukaj sedaj, ali plače so pa tukaj majhne proti drugim mestom. Ako katerega veseli priti sem, naj piše prej vsakemu prijatelju in gotovo mu bode sporočil resnico.

Tukaj je sedaj pobrala blede smrt "očeta slovenskega naroda", ali najstarejšega Slovenca v naši naselbini. Dne 9. maja zvečer ob 10. uri je zapustil to solzno dolino Jožef Verščaj, po domače Gašper. Star je bil čez 84 let, Rojen je bil v Bitni vasi, fara Trebelno na Dolenjskem. Zapušča tukaj dva sina, Jozeta Verščaj in Jožefa Verščaj, in v starem kraju zapušča eno hčer. Tukaj zapušča tudi več vnukov in vnukin. Naj mu bo lahka tuja zemlja, duša pa naj uživa večno veselje!

Dne 7. maja so nas prišli obiskat gospodje Paul Schneller, predsednik in Jožef Zalar, tajnik K. S. K. J., in Ivan Zupan, urednik Glasila K. S. K. J. Zelim, da bi se še kedaj oglasili v naši naselbini. Kajti tukaj smo zelo radovedni. Cenjeni gospodje, kadar bi radi imeli vi svoje srce nazaj, takrat mislim, da boste prišli ponje. Tukaj so prav lepo spravljena. Č. g. John Plevnik, župnik v Jolietu so pustili tudi svoje srce tukaj pri Hrvatski tamburici, ki je svirala pri večerni zabavi Bog Vas živi še mnogo let!

K sklepu mojega dopisa pa pozdravljam vse čitatelje(ice) lista A. S. Zelim, da bi postal ta list dnevnik. Radovednež.

Springfield, Ill., 15. maja. — Slavno uredništvo A. S.! Prosim, priobčite v tem našem priljubljenem listu par vrstic o sv. misijonu v Springfieldu, Ill., katerega je vodil prečastiti misijonar Rev. Kazimir Zakrajšek O. F. M. Trajal je en teden. Začel se je dne 30. aprila. V nedeljo pri deseti maši je bila prva misijonska pridiga, popoldne pa nauk za omožene žene in matere; ob pol osmih zvečer so bile pobožnosti in pridiga. V ponedeljek je bila prva maša ob petih zjutraj, druga ob pol devetih in pobožnosti zvečer. Tako je bilo vsaki dan. V soboto zvečer so bile posebne pobožnosti na čast Matere Božje. In po pobožnostih je bilo ustanovljeno Slovensko materno društvo Žalostne Matere Božje, potlej pa Slovaško društvo sv. Rožnega venca. V nedeljo 7. maja pri deseti maši je bila zadnja misijonska pridiga, jako izpodbudna. Zvečer ob pol osmih se je pa končal sv. misijon ob obilni udeležbi. Slovaško društvo sv. Petra in Pavla je prišlo v uniformah in obvede družni sv. Barbare.

Častiti misijonar nas je med celim misijonom tako lepo učil, da so vsakemu solze zalivale oči. Njegovi lepi govori in goreča molitve je segala vsakemu v dno srca. Najsrčnejša hvala! Nikoli mu ne bi mogli mi povrniti, ampak sam Gospod Jezus mu bode povrnil.

Zdj pa pozdravljam vse bralce tega lista. Tebi, A. S., pa obilo naročnikov in predplačnikov.

Frank Grmovšek.

S TOLMINSKEGA BOJIŠČA.

(Izvirno poročilo "Slovenca".)

Nedavno sem imel po posebnem pravilu prilžnost, pokloniti se Ekscelenči, poveljujočemu generalu našega ozemlja. Navadno imamo mi civilisti vse preveč pretirano mnenje o taki visoki osebi. Predstavljamo si jo kot silno strogo, same neizprosne komande sposobno, ki ima pred očmi le bojno črto in vse svoje misli osredotočene le na to, kako verolomnega Laha čim prej in čim bolj naklestiti. A temu ni tako. Skromni civilist se zavzame, razočaran je, ko stopi pred tako visoko in močno osebo. Vsa častniška poročila o poveljnikih se skladajo v tem, da so proti vsakemu pričakovanju čuda prijazni in vljudni. — "Prosim, sedite! Zelo me veseli..." — Česa želite? — Če le mogoče, se Vam rade volje ustrezim! — Kako ste zadovoljni z mojimi vojaki? — Hodijo radi v cerkev, h spovedi? Verni, pobožni vojaki, dobri vojaki! Sv. Križ, to je prvo, ta hodi vedno pred nami! — Kaj pa ljudstvo, to dobro ljudstvo, je li preskrbljeno z živežem? — "Ekscelenca, tudi zato sem prišel..." — "Ljudstvo mora biti preskrbljeno, zadovoljno!" — In otroci?... Hočem, naj hodijo vsi otroci v šolo, kolikor mogoče, do same fronte! Pouka jim treba, šola naj jim blazi grozne utise vojne! In tako dalje, nebroj vprašanj, — pač očetovska radovednost in skrb! In njegove oči, sicer resne, a sama milina jih je! Vse mu moraš in moraš zaupati, če bi ne, vest bi te težila, kakor pri spovedi! Z oči ti prodre v dušo in ašel bi v nji neodkritost. — Da, te oči! Mile so, sama dobrotljivost, a enkrat so le vspلماتele, ko je govoril Ekscelenca o bivšem zistemu na Primorskem, o ireidenti, o cesarju in domovini neomajno udanih Slovincih in Hrvatih. — "Tako ne sme in ne sme nikdar več biti!" Stal je pred mojo malenkostjo visoki, gotovo prerano osiveli mož z vso svojo impozantnostjo z ognjem v očeh in roko dvignjeno — poveljujoče. — Molk...

In odkrito je povedal nadalje Ekscelenca svojo sodbo in izkušnje o našem ljudstvu, o Slovincih. Takih sodb nismo bili navajeni slišati in to tem manj od oseb, ki niso naše narodno-

sti. Strogo pravičen mož, ki tehta svoje besede po tem, kar vidi in izkusi, in tako je prav! Pravičnost nad vse! Pred tabo sovražnik in le z njim imaš delo in skrb, okoli tebe in za tabo pa skrajno zanesljivo, docela zaupno, odkritosrčno in iz srca hvalno ljudstvo! Pa ta pogum, da, junastvo, mož starčkov, otrok, možkih in ženskih, ki tiče v ljubljenu domu, ki opravljajo svoja dela sredi sovražnega ognja, — nak, tega ljudstva ni mogoče razumeti, — vse spoštovanje mu in ljubezen! — Pa še ta izprememba med severno fronto in soško! Tod človek glede na prebivalstvo brez vse skrbni lahko počiva, gre lahko sam ure daleč po opravilih, a povsod, povsod le prijazni, odkriti pogledi, srčni pozdravi, hvalne oči in polne udanosti, da vidiš skozi nje v globino zveste, ljubeče duše!

— Pa še enkrat — begunci! Doma, vsaj v bližini naj ostanejo in počakajo velikega trenotka, ko se bodo mogli vrniti domov. Nič v barake! To ni zanje! Delajo nam, pomagajo naj kmetom pridno, otroci pa v šolo! Potrudili smo se mi, vojaki, zanje! V vsaki vasi, kjer le mogoče, čeprav tik fronte, a šole se morajo odpreti! —

In delo na polju? Tudi za to skrb Ekscelenca z vso vmeno. "Kako bo naš vojak veselo spet prijel za plug — sredi vojnega vrvenja!" In res povsod orjejo vojaški konji, vojaški orjejo ali poganjajo, vojaški delajo po poljih, po vrtovih, Ekscelenca pa nadzoruje vse to sveto delo po okraju — v bližini tudi sam, drugod pa po svojih zaupnikih.

Pa tudi druga gospodarska vprašanja, zlasti poti in cesta se zdaj pod mogočno roko Ekscelenca kar bliskoma rešujejo, med tem ko so poprej ležali njih načrti iz teh ali onih vzrokov leta in leta predalnih in v glavah posameznikov. Ako le mogoče in je pot, cesta kolikoli pomena, pa se zgradi, razširi, izboljša. Ob cestah pa potrebna korita, vodovodi, vse lično iz cementa, na njih pa kak spominček na soško armado in svetovno vojno. "In ako bi mogel in utegnil, še več, še več bi storil v prid dobremu ljudstvu, v prid okraju!"

Tak je Ekscelenca naš general! Zlato srce, vredno velikega moza! Spoštovanje mu! Klobuk doli pred takimi moži! Taki so prijatelji in očete ljudstva! Človek jih mora ljubiti! — J. Abram.

Finančni minister o gospodarskem položaju in o novem vojnem posojilu.

Z Dunaja se poroča: Finančni minister dr. vitez pl. Leth je sprejel zastop-

nikle časniki in jim podal nekaj posajnil glede novega vojnega posojila. Finančni minister je izjavil, da so dani po njegovem mnenju ugodni pogoji za oddajo posojila; opozarjal je na velike in važne uspehe naše armade na vseh frontah in označil tudi gospodarski položaj kot ugoden v primeri z dosedajšnjo vojno dobo. Plačevanje davkov je prav dobro, posebno razvoj dohodninskega davka, tobačni dohodki in dohodki iz davka na žganje in sladkor so zelo zadovoljivi. Splošno je uspeh direktnih in indirektnih davkov na enaki višini kakor pred vojno, deloma je uspeh še boljši. Vloge pri hranilnicah in bankah se dvigajo ter podajajo razveseljiv dokaz za to, da so se sredstva, ki so jih zadnja posojila odtegnila trgu, v krožnem toku gospodarskega življenja zopet nadomestila. Velik del kmetijske in industrijske produkcije je dosegel velike dobičke in tudi za širke sloje delovnega prebivalstva se ne manj množično prilika za dober zaslužek.

Vse na karte!

Dunajski listi strše, da bo izšla v kratkem cesarska naredba, ki bo uveljavljala tudi za porabo mleka posebne karte. Dognali so namreč, da se v nekaterih gospodarskih porabi preveč mleka celo za živali, dočim ga drugod še ljudem primanjkuje.

Uživanje življenja.

Življenje je prekratko, da bi ga ubijali z mukami. Uživati ga hočete, če ste pri delu, če ste pri jedi, če počivate. Ali popolnoma uživati ga ne morete, če vaš prebavni stroj ne deluje gladko in vas vsa želodec neprestano opominja, da ni v redu, da ne more zalagati vašega telesa s potrebnim zneskom energije in moči; če vam kvapi počitek, ko se počutite neudobno. Toda prav nič vam ni treba trpeti na ta način, če se vam nudi zanesljivo zdravilo. Uživate Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino nekaj časa redno po navodilih in kmalu se zopet počutite kakor novo bitje. Vaše vsakdanje dolžnosti vam ne bodo nič več breme, ampak zabava; veselo boste uživali svoje jedi in se prijetno počutili pri počitku. V lekarnah. Cena \$1.00. Jos. Triner, izdelovatelj, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

Bolečine v hrbtu, v sklepih, v mišicah itd. brz izginejo, če rabite Triner's Liniment. V lekarnah, 25 in 50c; po pošti, 35c in 60c. — Adv.

Neprebava, zapeka, slaba prebava, otrpela jetra in njeni znaki kakor nečisti jezik, zguba slasti, splošno vas zelo bolne. Zakaj bi ne rabili

SEVERA'S
Balsam of Life

(Severov Življenski Balzam) ob pravem času ter bi stem preprečili še bolj slabih posledic! Delovanje tega zdravila je hitro in uspešno. Je tudi tonika, ki uspešno krepča. Zagotovi vam redno delovanje črev ter odpravlja utrujenost, osvežuje in zmanjša napade. Mirujoči upliv tega zdravila ga stori velike vrednosti v slučajih ponavljajoče mrzlice. Okrepuje slabotne ljudi ter se zato priporoča ženskam v času bolezni. Cena 75 centov steklenica.

Bol v želodcu.

Mr. M. Sobkowink, Coburg, Westville, Ind., nam je pisal: "Moja žena je imela bol v želodcu toda bolečine so prenehale potem ko je rabila Severov Življenski Balzam."

Kadar kupujete zdravila, zahtevajte vedno Severov Življenski Balzam. Kadar kupujete zdravila, zahtevajte vedno Severov Življenski Balzam. Kadar kupujete zdravila, zahtevajte vedno Severov Življenski Balzam.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

A. Nemanich, St. Chicago Phone 2575

A. Nemanich & Son
BANK
Real Estate Insurance Loans Renting
V lastnem domu 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Sprejemamo vloge in jih obrestujemo po
3%
in jamčimo absolutno varnost.

Kupujemo in prodajamo zemljišča v mestu in na deželi.
Zavarujemo hiše in pohištva proti ognju, nevihti (tornado) ali drugi poškodbi.
Kupujemo in prodajamo, ali posojujemo denar na Steel Stocks.
Pošiljamo denar na vse kraje sveta po dnevnem kursu.
Posojujemo denar na zemljišča in hiše.
Izvršujemo terjatve in posluujemo kot administratorji, varuhi, konzervatorji ter v vseh enakih zadevah.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki tork in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkrp. 1. 1899.

v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Družene države na leto.....\$2.00
Za Družene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljke naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznajo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR.

- 21. maja Nedelja Valens.
- 22. " Ponedeljek Helena, dev.
- 23. " Torek Deziderij, škof.
- 24. " Sreda Janczja.
- 25. " Četrtek Urban, muč.
- 26. " Petek Filip, ner.
- 27. " Sobota Magdalena Pac.

ČETRTA NEDELJA PO VELIKI NOČI.

Smrt.

Nekaka otožnost se nas loti, ako čitamo današnji evangelij, ki nam poroča Jezusove zadnje, poslovnice besede pred njegovim vzhodom v nebesa. Ako se v kakih družini oče odpravlja na daljno pot, tedaj je cela družina žalostna in pazljivo posluša na očetove zadnje opomine. Ko je Jezus govoril zadnje svoje besede se je toliko žalostno lotila apostolov, da ga nihče ni mogel vprašati — kam da gre. "Zdaj grem k njemu, kateri me je poslal, in nobeden zamej vas me ne vpraša: Kam greš? Temu ker sem vam to govoril, je žalost napolnila vaše ure." V tih besedah je zapovedano neko rahlo očitjanje.

Ojstro očitjanje pa zaslužio oni kristjani, ki nikdar ne pomislijo, da bodo tudi oni morali enkrat zapustiti ta svet, ki žive prav tako, kakor bi imeli za vedno ostati na tem svetu. Da bi nas ohranila misel na smrt čuječe, premišljamo nekoliko smrt. Misel na smrt marsikomu ni prijetna, marsikdo se ogiblje, kolikor mogoče te misli, vendar pa je misel na smrt vsakomur koristna.

Kar piše sv. apostol Pavel o sodbi, to velja tudi o smrti. On pravi: "Zakaj sami dobro veste, da bo Gospodov dan tako prišel, kakor tat po noči." Kakor pride tat nepričakovano, prav tako nepričakovano pride smrt. Smrt je jako neredna dekla. Ona ne pozna nobenega reda, nobene vrste glede starosti ali mladosti, glede bogastva in vboštva; glede hudobije ali čednosti. Ona pograblja vsaki čas na vsakem kraju v vsakem položaju.

Smrt ne gleda na starost. Kaj ne, dragi bravec, sam o sebi misliš, ne bom še umrl, umrl bom v pozni starosti, ali pa k večjem v pozni, zreli moški dobi. Zdaj ni nevarnosti, tako sem še krepak, da si upam prestati vsako bolezen. Kako se motiš, ako misliš tako! Smrt ne gleda na starost. Sv. evangelij nam pripoveduje, da je Jezus tri mrličje obudil. Kdo pa so bili ti mrličji? Ali so bili mar stari ljudje? Ne. Obudil je Jairovo hčer, mlado deklico, Naimskega mladenčca in mladega Lazarja. Vsi trije so bili tedaj še mladi. Poglej v lastno skušnjajo! Ali nisi nikogar poznal, ki je moral umreti mlad?

Smrt se torej ne ozira na mladost, ona nas pa zgrabi tudi povsodi. Tega

ali onega zgrabi v gledališču, plesišču ali pa salonu, drugega zopet na poti na železnici ali na ladji, zopet tretjega umori me obilno pojedino. Marsikateri umrje v spanju, zopet drugi v grehu. Cesar Vespazian je umrl med prepirom, Teodorik je umrl vsled strahu in modrihan Diodor vsled strahu. Nabal in Abiud sta umrla nenadoma pri altarju, ko sta prižigala kadilo, sv. Homobon je umrl, mej tem, ko je prepeval hvalo Gospodu, sv. Galdin je umrl na prižnici, sv. Andrej Avelin mej sveto mašo.

Mnogo jih umrje nenadoma. Kdo ti torej jamči, da ne boš umrl tudi ti nenadoma? Dobro pa vemo, da je od smrti vse odvisno, da je od dobre ali slabe smrti odvisna neskončna, srečna ali nesrečna večnost. Ker je pa ura smrti tako negotova, zato je torej potrebno, da smo vedno pripravljeni na smrt. — Mislimo pogostokrat na smrt. Ta misel je sila koristna. Saj nas opominja sv. Duh sam rekoč: "V vseh svojih delih se spominjaj svojih poslednjih reči, in vekomaj ne boš grešil."

In res! Sv. cerkev bi ne imela toliko svetnikov, ko bi ne bili tega opominja sv. Duha tako pridno poslušali. V samostanu Chairveaux, kjer je mnogo let živel in kjer je tudi umrl sv. Bernard so imeli na dvorišču vedno izkopan grob za onega, ki bo prvi umrl. K temu odprtemu grobu so menihi prihajali vsak dan in vprašali so se, kdo izmed nas bo položen v ta grob. Ta misel na smrt jih je obvarovala greha in vlekla v dobrem.

Smrt pa naj si stavi pred oči tudi grešnik in zlasti on. Smrt bo vprašala, kako dolgo pa nameravaš še živeti v grehu? Ako ga pripelje pot na pokopališče, najde grešnik tamkaj grob človeka, s katerim je morda smrtno grešil. Za tega je že zdavno odbila zadnja ura, grešnika pa še čaka. Na pokopališču vidiš morda grob človeka, ki je bil napuhnjjen in ošaben, zdaj leži mirno in nihče se ne zmeni več zanj. Marsikdo je tam pokopan, ki je nad vse stregel svojem telesu z lišpanjem s požrešnostjo in pijanostjo in z nečistostjo. A, ako odkopemo grob, tedaj vidimo, da je to nekakj tako negovano telo zdaj vreča ostudnih črvov. Marsikdo leži tam, ki je kopicil denar in premoženje, katero zapravljajo zdaj veseli dediči, njemu pa ni ostalo prav ničesar.

Kristjan, smrti ne uideš, ali se je bojiš ali pa ne bojiš. Ne boj se smrti, pač pa se boj nepripravljenosti smrti, boj se greha. Živi vedno tako, kakor bi moral še danes umreti. Vprašaj se tudi ti mnogokrat: "Quo vadis?" Kam greš?" REV. J. P.

GOVOR REV. D. I. McDERMOTTA O ŽUPNIH ŠOLAH.

Priobčuje Rev. J. Plaznik.

Marsikdo se vprašuje, kaj vendar misli katoliška cerkev, da ustanavlja svoje šole. Zakaj, se sprašujejo, ustanavlja katoliška cerkev župnijske šole, ko je država obilo preskrbela za svetno izobrazbo katoliških, kakor tudi drugovernih otrok?

Zakaj cerkev oropa svoje otroke razupitih prednostij, katere nudijo neizčrpni viri javnih šol in jih sili, da se zadovoljuje z manjšim dobičkom, katerega nudi župnijska šola zavoljo slabših sredstev?

Zakaj nalaga cerkev svojim članom dvojno breme, da podpirajo župnijske šole, ko jih država prisili, da plačujejo davek za javne šole, od katerih ničesar ne dobe?

Zakaj loči cerkev svoje otroke od drugih otrok po deželi? Tako vzdržuje plemensko, narodno in versko razliko; če bi pa pustila svoje otroke v javno šolo, bi pomagala državi odpraviti plemensko, narodno in versko razliko; na ta način bi olajšala, oziroma izbrisala nasprotstva?

Zakaj daje cerkev povod sumnji, da ima podel namen, ker ovira državo, da ne more združiti narodnostij in ver, da ne grede v javne šole, kjer se prenašajo, kakor v popolnem loncu, v prave ameriške državljanke?

Zakaj daje cerkev s svojimi šolami povod sumničenju, da hoče razrušiti slaven sistem javnih šol in da hoče ljudi imeti v nevednosti.

Zakaj je cerkev s svojimi šolami izročila sumu, da so katoličani sovražni ljudovladi, katere gleda na svoje šole kot svojo obrambo in se na nji zaneša, da bodo vzdrževali vlado?

Doslednost nepobitnih dejanj. Dejstvo, da so se katoličani vedno skazali zveste državi v vsaki težavi in veliko žrtvovali, bi moralo prepričati vsakega sodržavljana in tudi nasprotnike, da ni nikake nezvestobe v katoliški cerkvi, če goji krščansko vzgojo.

Dejstvo, da katoličani podpirajo javne in župnijske šole, kaže, da skrbijo za vzgojo in ljubijo učenje. Prepričanje, da katerega plačujejo, je tako živo, da so zanj pripravljeni umreti.

Dejstvo, da veliko število učenih, vernih in domoljubnih amerikancev, kateri se ne skladajo s katoliško cerkvijo, kažejo nezadovoljstvo in pomamljivost javnih šol, bi moralo prepričati amerikance, da so katoličani na pravem potu s svojim šolskim vprašanjem.

Dejstvo, da imajo Anglija in Nemčija, Kanada in Belgija, verske šole, da te protestantovske dežele podpirajo katoliške šole in katoliške dežele podpirajo protestantovske šole, bi pač moralo dokazati, da katoliške šole niso nastale iz nasprotstva, ampak zato, ker vlada dopušča versko prostost.

Župnijska šola je edini prostor, kjer se verski nauki in svetna veda lahko združita, ker so vsi otroci ene vere. Župnijska šola edina jamči za versko svobodo in svobodno bogocastje.

Vzroki neutemeljenih dvomov.

Kljub nepobitnim dejstvom, katere dokazujejo, da je ves sum neutemeljen, trde vendar mnogo amerikanci, da ima cerkev črne naklepe, ker širi krščansko vzgojo in dolže katoličane nezvestobe.

Vzrokov neutemeljenega sumničenja ni treba dolgo iskati. Mnogi protestanti so se prepričali, da se je vse storilo za protestantovske šole, da bi bile dobre za katoličane in pravijo, da jim katoličani nasprotujejo brez vzroka. Mislijo, da so šole, ki so dobre za protestante, dobre tudi za katoličane; seveda bi sami ne bili zadovoljni s šolami, katere bi bile za katoličane.

Prepričanje se tudi, da so javne šole ravno to, kar je treba vladi; da te šole dajejo, prostost veri in svobodno bogocastje, da so to šole tiste vlade, ki ne nasprotuje in ni naklonjena nikaki veri. Zato trdijo, da ni vdanost do države, če kdo ne mara javnih šol.

Ko se je ta narod ustanavljal, se naselili, povečini protestanti, niso strinjali v verskih zadevah; zato niso mogli vpeljati državne vere. Treba je bilo ustanoviti vlado brez cerkve, vlado, ki ne bi bila naklonjena neki veri ali nasprotovala. To naj varuje vse vere. Na ta način ni treba nikoli državi priselci z nemirno vestjo. Na ta način dobi vsako versko svobodo in svobodno bogocastje.

Pod zaščito te vlade, ko je država sestavljala šolski sistem, bi bila morala jamčiti versko svobodo vsem otrokom javnih šol. Da ne bi država bila naklonjena eni veri in nasprotovala drugi, da se izogne verskih bojov med stariši in otroci, je morala šola izločiti vsak verski pouk, kateri bi spadal le eni stranki.

Ker imajo otroci različne vere, bi bila vpeljava verskega pouka v javnih šolah isto, kakor strankarstvo in prozelitovanje najgostje vrste, ker bi šole prisilile stariše, da podpirajo zavod, ki ropa otroke njihove vere. Če bi se to smelo zgoditi, potem bi imeli združitev države in vere, česar nam manjka. Da se pa ognemo zla, treba je bilo izločiti vsako vero iz javnih šol in prepustiti verski pouk, domu, cerkvi in nedeljskim šolam.

Mnogi amerikanci ne poznajo namena katoliške cerkve, ker mislijo, da so javne šole nepristranske v verskih zadevah; mislijo, da so to, kar je general Grant rekel, da bi morale biti — ne katoliške, ne protestantovske, ne judovske in ne neverne, — šole v katerih bi se ne naredilo nikakega znamenja ali rekla beseda, katere bi žalila verski čut otrokov ali starišev; zavoljo tega sumničijo katoliško cerkev, da ljubi temoto in nasprotuje ljudovladi.

(Nadaljevanje sledi.)

JUTRANJA ZARJA.

Med strašnimi grozotami svetovne vojske se poraja nov čas. Drugačne bodo po vojski meje držav, drugačne zveze narodov, drugačni tudi ljudje. Vsi so šli skozi ogenj preskušnje. Vsi seveda ne bodo izšli boljši. Ze sedaj se vidi, da tudi groza razdejavanja in smrti nekatere ne poboljša. Ako človek ne kroti strasti, te v takih časih še podivjajo. Zato vidimo, kako nekatere ženske skrunijo žensko čast, kako nekateri moški vpiro smrti hlepe po grehu. Drugi bodo pa izšli iz te preskušnje očisti in utrjeni, junaki in junakinje krščanskih kreposti. — Ali mislite, da se bo fant, ki je gledal stotkrat smrti v obraz, še koga na svetu bal? S krščanskim pogumom v srcu je premagal vse skušnjave. Utrjen zoper mraz in vročino, zoper jezo in lakoto, zoper vse, kar je težko in hudo, bo prišel domov, a utrjen tudi zoper prilizovanje in grožnje, zoper vabe in omame, zoper vse, kar se imenuje skušnjava in greh. Pa bi se on, ki se imenuje skušnjava in greh. Pa bi se on, ki se ni menil ne za sramotenje tovarišev, ne za vabiljenje zapeljivk, strašil doma groženj verskih nasprotnikov ali vdajal njih obetom in premamam? Očitno je nosil svetinjo na vojaški čepici, vprico vseh je molil v baraki ali v jarku, hodil je do smrti truden v cerkev k spovedi in obhajilu, pa bi se tak preizkušen junak ustrašil tega ali onega, ki bi smisel njegovo versko prepričanje! Po vojski se bo še le prav pokazal blagoslov Marijinih družb. Ta in oni bi bil omagal, če ne bi bil nesel v vojsko s seboj obljube, ki jo je napravil svoji nebeski materi, in vednega spomina nanjo. Kako srečen se bo vrnil, če je ostal zvest svoji obljubi in neomadeževan! To bo junak, ki bodo mlajši s spoštovanjem gledali nanj. In takih junakov bodo cele vrste! Blagor njim in blagor našemu ljudstvu! A ne samo fantje v vojski, tudi mnoga dekleta doma in mnoge žene so šle skozi ogenj in si zaslužile zmagovalni venec junastva. V mamljivih hipih in težkih urah so se ohranile neomadežane, tako da celo posirovelim napadovcem vzbujajo globoko spoštovanje. Kaj je pa tudi lepšega kakor dekliska nedolžnost sredji omam in zakonska zvestoba sredi podivjane in razbrzdanosti! Hvala Bogu, še živi krščanska krepost med našim ljudstvom, in, preskušena v vojski, bo le še lepše zasijala!

Najbolj pomlajena med vsemi krepostmi bo pa izšla iz te vojske krščanska ljubezen. Strašna bo beda, ki jo bo vojska zapustila za seboj: toliko sirot, ovdovelih žen, osamelih mater,

bolnih in onemoglih vojakov, podrtih domov, razdejanih cerkev, upuščenih polj. Kdo bo pomagal? Stori se bo to in ono, a brez krščanske ljubezni prave pomoči ne bo. Če bi ne bilo na sveti krščanske ljubezni, bi se moral človek neutolažljivo razjokati ob pogledu v strašno prihodnost. A hvala Bogu, za vojsko, ki je odkrila toliko divjega sovraštva, je nanovo oživele v dušah tudi krščanska ljubezen. Krščanska ljubezen hodi kakor sestra usmiljenka po bojnih poljanah ter tolaži ranjence, krepi bolne, dviga umirajoče. In ista krščanska ljubezen hodi po domači zemlji ter briše solze sirotam, tolaži osamele matere in žene pomaga, kjer je pomoč potrebna.

Poganstvo te ljubezni ni poznalo. Zato je pa tudi vse, kar dandanes služi ranjenim, bolnim, onemoglim vojakom ter sirotam in vdovam, nastalo pod toplim dihom krščanstva. Pa naj se zdi na zunaj še tako tuje veri in krščanstvu! Krščanski duh je ustvaril napravo "Rdečega križa" (saj že križ sam spominja na krščanstvo). A pravisti krščanski duh je ustvaril napravo "Rdečega polmeseca". Tudi nekrščanski narodi se ne morejo upirati lepoti in toploti krščanske ljubezni.

Po ljubezni, je dejal Kristus, da bo svet spoznal njegove učence. Zato je bila krščanska ljubezen vedno poseben znak zares krščanskih časov. Zgodovina je polna prelepih zgledov čudovite krščanske ljubezni. Nate le enega, ki se mi pravkar ponuja, ko berem življenje sv. Bazilija!

Leta 367. je bila v Mali Aziji strašna lakota. Vlada si ni vedela pomagati. Sila je bila tako velika, da so stariši prodajali svoje otroke. Veliki žitni trgovi so poskrili žito, da bi ga v največji stiski za zlato odtehtavali. Tu je vstal Bazilij, preprost duhovnik v mestu Cezareji. Z gorečo besedo je začel šibati trdosrčne oduhuje. Da pa ne bi ti dejali, lahko je govoril, ko mu samemu ni treba nič dati, je začel veliko pomožno delo za stradalce. Po svoji bogati materi je bil podedoval veliko premoženje. Vse to je dal v sklad za uboge. Ta zgled je ganil premnože, da so tudi prispevali več ali manj. Sedaj je nakupil ob morju žito in ga spravljal v deželo. Na trgu v Cezareji je odprl ljudsko kuhinjo. Opasan s predpasnikom je stal pri kotlih in sam delil ubogim juhe in prikuhe. Na večer je pa odložil predpasnik in zjemalko, šel na prižnico in tu imel svoje sloveče pridige o trpljenju in o trpljenju, o trdosrčnosti in krščanski ljubezni. Vsa Cezareja se je čudila moči krščanske ljubezni. Pozneje kot škof se je Bazilij še posebej zavzel za uboge. Začel je zidati bolnišnice, sirotišnice in hiralnice. Zunaj Cezareje je nastalo celo mesto in vse to je bilo velik dom krščanske ljubezni. V sredi je sezidal velikansko cerkev, ob cerkvi skromno hišo zase, zakaj bivati je hotel med svojimi ljubljenci, med ubogimi in bolnimi, potem se je pa vrstela zgradba za zgradbo, tu bolnišnica, potem hiralnica, spet bolnica za gobave, pa spet samostan za menihe in hiša za duhovnike, hiša za zdravnike, za strežnice, gostišča za tučje in potnike, potem vrtovi za bolne, ki morejo že na zrak, zadaj gospodarska poslopja in delavnice, obrtna šola, res celo mesto. Cezarejski meščani so se pritoževali pri vladi, da so oškodovani, ker se vse seli v novo mesto, a vlada jim je mogla le odgovoriti, da novo mesto ni noben trg za kupčije in dobičkarstvo, ampak le kraj usmiljenosti in ljubezni, zoper to pa ona ne more ničesar storiti, biti mora marveč tega le neizrečeno vesela. Z besedo in zgledom je skrbel, da so se tudi druga mesta zavzela za uboge. Tako so po vseh večjih krajih nastale bolnišnice, hiralnice in sirotišča.

Ali ni ta zgled iz davnih časov kakor nalašč tudi za naš čas? Kaj tako velikanskega seveda ne zmore vsak, ne v vsakem času; mi že tudi imamo sirotišča in bolnišnice; in gotovo je, da bo po vojski sila velika, in tudi tu bo zmogla največ krščanska ljubezen. Krščanska ljubezen se bo zavzela za sirote ter jim poskrbela za vzgojo; kr-

Predsednik:.....Dr. Jakob Seliškar, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Podpredsednik:.....G. Josip Dunda, 704 Raynor ave., Joliet, Ill.

Tajnik in duhovni vodja: P. Kazimir Zakrajšek O. F. M., 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

Vsa pisma, pristopnina naj se naslavlja: "Zveza Katoliških Slovencev", 11 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

SV. OČE MISLI SAMO NA MIR.

Ljubljanski "Slovenec" z dne 15. aprila t. l. prinaša sledeči članek: Zadnje dni je italijansko časopisje pisalo, da se vrše pogajanja med Vatikanom in Francijo. To je mogoče, prenapljena pa bo vest, da je obisku zadnjega francoskega poslanika pri Vatikanu gospodu Nisardu pripisovali nalogo, da Vatikan za čas vojne imenuje internuncija v Parizu, republika pa novega vatikanskega poslanika.

Pred nekaj dnevi smo prinesli zanesljivo vest, da je sv. oče angleškemu ministru predniku Asquithu mnogo govoril o miru, da vera v človekoljubje na svetu ne bo popolnoma izruvana. Sv. oče je izjavil, da je krivo mnenje, če katera vojničija se držav trdi, da čas za mir še ni prišel. Papež je trdno prepričan, da vsi narodi zahtevajo mir. Volja narodov se mora upoštevati, predno ljudje izgubijo vse upanje na bodočnost.

Včerajšnja "Reichspost" prinaša izjavo visokega dostojanstvenika rimske kurije, ki pravi, da časopisje, ki toliko pisari o obiskih angleškega poslanika in gospoda Nisarda, prav nič ne pozna pravega mišljenja Benedikta XV. v tem trenutku. Papež je ves prevzet misli delati za mir. Dokler mir ni zagotovljen, papež drugega vprašanja ne bo predložil. Napačno je tedaj, če italijansko časopisje skuša trditi, da se da papež voditi od želje, da se izpremeni garancijsko postavbo in dovoli, da se udeleži mirovne konference. Iz ravno teh misli laškega časopisja je sedaj nastala govorica, da gospod Nisard posreduje med Vatikanom in Francijo. Nisard biva trajno v Italiji in je še vedno v osebni zvezi z rimskimi kardinali; ni čuda, da je pri svojem rimskem obisku obiskal tudi papeža in kardinala državnega tajnika. Na kako diplomatično posredovanje je težko verjeti in se bo za to izbralo kako drugo osebo, ne pa starega popolnoma gluhega gospoda Nisarda, ki je takoj svojo disponibilnost zamenjal s popolnim odstopom in živi v Florenci v palači svoje soproge. Angleški poslanik Howard pa ravno tako obiskuje vsak teden državno tajništvo kakor drugi njegovi tovariši. To je vse, kar se da pametno reči o njegovih obiskih.

Glede kardinala Merciera in potovanja kolinskega nadškofa kardinala Hartmanna v Bruselj, je isti dostojanstvenik izjavil, da se pri razgovoru o podrobnostih ne sme izgubiti izpred oči celega razvoja te zadeve. Kardinal Mercier, kakor se je prvotno govorilo, ni odgovoril na pismo generalnega guvernerja. Prešli so že tedni in od nobene strani se ni napravilo nobenega koraka več. Lahko se tedaj reče, da je spor manj napet.

Kakor poroča "Kölnische Volkszeitung", je kardinal Hartmann poto-

val v Bruselj s privolitvijo papeža. "Reichspost" poroča, da je kardinal Mercier kardinalu Hartmanu v zadnjih letih vedno izkazoval zaupljivo spoštovanje. Cerkveno političen pomen tega potovanja v zadevi Mercier leži na dlani in ravno to naj bi bilo najboljši dokaz, da hoče nemška vlada in sv. stolica v tej zadevi postopati v popolnem soglasju.

Glede internuncija za Pariz pravi "Reichspost", da bi to imenovanje bilo v očitnem nasprotju z običaji rimske diplomatične šole. Francija po svojem prebivalstvu katoliška država, bi morala pri Vatikanu akreditirati poslanika. To pa more storiti le tedaj, če popolnoma revidira svoj zakon o ločitvi cerkve od države.

"Znamenja na nebu!"

"Horacke Listy" poročajo: Dne 2. aprila, med 4. in 5. uro popoldne sta se videli na nebu na straneh zapadajočega solca še dve drugi solčni obliki s kosi širokega kroga, v čegar središču je bilo pravo solnce. Pojav je trajal do solčnega zapada in je imel mnogo občudovalcev, ki so si ga različno razlagali in ga spravljal v zvezo s sedanjimi svetovnimi dogodki. V resnici pa nimajo take in enake prikazni na nebu prav nobene zveze z dogodki na bojišču.

FIRE INSURANCE.

Kadar zavarujete svoja poslopja zoper ogenj pojdite k

ANTONU SCHAGER

North Chicagi Street

v novi hiši Joliet National Banke.

Izumi prinesejo bogastvo!

Izumnikom

in onim, ki želijo kaj izumiti bode moja

Slovenska knjižica

in popis

izumov pokazala pot.

Na zahtevo pošiljam oboje na lastne stroške.

Obvestila in nasveti zastoj!

Pregledavanja o mogočnosti patentiranja kakega izuma

popolnoma brezplačno.

in točno, kajti moj urad se nahaja v Washingtonu, v mestu, kjer so oblasti za patentiranje. Pišite še danes slovenski na:

A. M. WILSON

službeni odvetnik za patente,

311 VICTOR BUILDING

WASHINGTON, D. C.

Vsakdo, ki je poslal denar v staro domovino

POTOM NAŠEGA POSREDOVANJA, JE ZDAJ

POPOLNOMA PREPRIČAN

DA DOSPEJO NAŠE DENARNE POŠILJATVE

ZANESLJIVO IN TOČNO

v roke naslovnikov, kljub vojnim zaprekam, v primernem času.

V stari domovini izplača denar c. k. pošta

100 kron pošljemo zdaj za \$14.30

MI GARANTIRAMO VSAKO POŠILJATEV

Pisma in pošiljke naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

BANK DEPT, JOLIET, ILL.

Povest o dveh mestih.

Napisal Charles Dickens. Iz angl. prevel Izidor Cankar.

(Dalje.)

Naglica, s katero se je voz odpeljal iz vasi in po hribu navzgor, je strmina griza kmalu zavrla. Sčasoma je prešel v korak in se je zibal in ropotal, ves v obilnem sladkem vonju poletne noči. Postiljona, katerih glavo so sedaj obkrožali namesto Furij tisoči komarjev, sta mirno popravljala konce svojih bičev; služabnik je šel peš z raven konj; kurirja, ki je hitel naprej, je bilo slišati v mračni daljavi.

Na najstrmejšem mestu griča je bilo majhno pokopališče s križem in novo, veliko podobo našega Gospoda na njem; bila je revna lesena podoba, napravljena od vaškega neukega rezbarja, toda on je posnel podobo po življenju—morda po svojem lastnem življenju, kajti bila je strašno suha in koščena.

Pri tem žalostnem znamenju bede, ki je že dolgo rasla, a še ni bila dorasla, je klečala žena. Obrnila je glavo, ko je voz prišel do nje, naglo vstala in stopila k vratom kočije. "Ali ste Vi, monseigneur? Prošnje, monseigneur!" Z nestrpnim vzklikom, toda z neizpremenjenim obrazom je monseigneur pogledal vun.

"Kaj je? Kaj hočete? Vedno prošnje!"

"Monseigneur. Rotim Vas pri velikem Bogu! Moj mož, gozdar."

"Kaj je z Vašim možem, gozdarjem? Z vami ljudmi je vedno ista reč. Ali ne more česa plačati?"

"Vse je plačal, monseigneur. Umrl je."

"Prav. Sedaj je miren. Ali ga jaz morem živiti?"

"Ah, ne, monseigneur! Toda on leži tam pod malo gomilo uboge trave."

"In?"

"Monseigneur, tam je toliko malih gomil uboge trave!"

"Torej?"

Izgledala je stara, pa je bila mlada. Obnašala se je strastno, kakor človek, ki silno trpi; izmenoma je divje sklepala svoje žilave in koščene roke in nato polagala eno na vrata kočije — nežno, ljubeče, kakor bi vrata imela človeško srce in bi mogla čutiti prosoči dotikljaj.

Monseigneur, čujte me! Monseigneur, uslišite mojo prošnjo! Moj mož je umrl bede; toliko jih umira bede; še mnogo jih bo umrl bede."

"In? Ali jih morem jaz prehraniti?"

Bogve, monseigneur; toda tega ne zahtevam. Prosim le, da se postavi kos kamena ali lesa z imenom mojega moža na njegov grob, da se ve, kje leži. Sicer bo prostor kmalu pozabljen, in kadar bom jaz umrla na isti bolezni, ga ne bodo našli in me bodo položili pod drugo gomilo uboge trave. Monseigneur, tako mnogo jih je, tako naglo se množe, toliko je bede. Monseigneur! Monseigneur!"

Služabnik jo je odrinil od vrat, kočija se je odpeljala v hitrem diru, postiljona sta pospešila korak, ona je ostala daleč zadaj in monseigneur, zopet spremljan od Furij, je naglo zmanjševal eni ali dve miljli razdalje, ki je bila med njim in njegovim gradom.

Sladki vonj poletne noči je dehtel okrog njega in je dehtel, kakor pada dež na vse, tudi okrog prašne, raztrgane in izmucene skupine ljudi nedaletč pri vodnjaku, katerim je cestar s pomočjo modre kape, brez katere ni mogel ničesar, še vedno na dolgo in široko pripovedoval o pošastnem možu, dokler so ga hoteli poslušati. Sčasoma, ko niso hoteli več, so se izgubljali drug za drugim in v malih oknih so se zabliskale luči; ko so se okna zmrčala in je izšlo več zvezd, se je zdelo, kakor bi te luči ne bile ugasiile, temne se le prikazale na nebu.

Takrat je gospod markiz bil v senci velike, visokostrešne hiše in mnogih košatih dreves; ko se je voz ustavil, je senca zamenjala svetlobo bakle in velika vrata gradu so se mu odprla.

"Iz Anglije pričakujem gospoda Charlesa. Ali je prišel?"

"Se ne, monseigneur."

IX. POGlavJE.

Gorgonina glava.

Grad gospoda markiza je bil ogromno, težko poslopje z velikim tlakovanim dvoriščem, sredi in dvema kamnitenima stopniščema, ki sta peljali na kamenito teraso pred glavnim vhodom. Sploh je bila vsa ta reč kamnita, s težkimi, kamnitimi balustradami in kamnitimi žarami in kamnitimi cvetlični in kamnitimi človeškimi obrazi in kamnitimi levjimi glavami na vse strani. Kakor bi jo bila pred dvesto leti, ko so jo dogotovili, pogledala Gorgonina glava.

Gospod markiz je šel iz voza po široki vrsti nizkih stopnic in pred njim bakla, ki je zadostila motila temo, da je vzbudila glasne ugovore pri sovi pod streho velikega gospodarskega poslopja tam med drevesi. Vse drugo je bilo tako mirno, da je bakla, ki so jo nosili po stopnicah, in druga bakla, ki so jo držali pri glavnih vratih, gorela, kakor bi bila v zaprti državni sobi in ne na prostem nočnem zraku. Druga dva šuma razen šovinjske glasu ni bilo slišati, če ne evpoštevamo pljuskava vodometna v kotanje; bila je namreč ena izmed tistih mračnih noči, ki pridružujejo dih po cele ure in tedaj vzdih-

nejo z dolgim, tihim vzdihom ter nanovo pridružujejo dih.

Velika vrata so se zaloputnila za njim in gospod markiz je šel skozi dvorano, strašno opremljeno s starimi kopji, meči in lovskimi noži; še strasneje s težkimi jahalnimi palicami in biči, katerih teže je ob času gospodarjeve slabe volje občutil marsikateri kmet, ki je sedaj že bil odšel k dobrotnici Smrti.

Ogibaje se večjih sob, ki so bile temne in že zaklenjene za noč, je gospod markiz šel za baklo po stopnicah do nekih vrat na hodniku. Ko so se ta odprla, je mogel vstopiti v svoje zasebno stanovanje, ki je obstajalo iz treh sob: spalnice in drugih dveh. Visoko obokane sobe z mrzlim, nepokritim podom, velikim kozlom na ognjišču za drva, kadar so gorela pozimi in z vso razkošnostjo, ki se spodobijo stanu markiza v razkošni dobi in deželni. Moda predzadnjega Ludvika iz rodovine, ki ni imela nikoli prenehati — Ludvika XIV. — je prevladovala v bogati opremljeni; toda med njo je bilo tudi mnogo različnih predmetov, ki so bili kakor slike na starih strahih francoske zgodovine.

V tretji sobi je bila miza pogrnjena za dve osebi; to je bila okrogla soba v enem izmed štirih grajskih stolpov, ki so imeli stredo podobno gasilniku za sveče. Majhna, visoka soba s široko odprtim oknom in zaprtimi lesenimi oknicami, tako da je temna noč zrla skozi nje le v tankih, vodoravnih črnih črtah, ki so se izmenjale s širokimi črtami kamnene barve.

"Pravijo," je dejal markiz, ki je gledal, kako pripravljajo za večerjo, "da moj nečak še ni prišel."

On še ni prišel; toda pričakovali so ga skupaj s monseigneurjem.

"Ah! Najbrže ga ne bo še nočoj; vendar pustite mizo, kakor je. V četrte ure bom gotov."

V četrte ure je bil monseigneur gotov in je sedel sam k bogati in izbrani večerji. Njegov stol je stal nasproti oknu; bil je použil juho ter dvignil kozarec bordeauxa k ustom, ko ga je nenkrat zopet spustil.

"Kaj je to?" je vprašal mirno, pozorno gledaje vodoravne črte črne in kamnene barve.

"Monseigneur? To?"

"Pred oknom. Odprite oknice."

Storili so.

"Torej?"

"Monseigneur, nič ni. Ni drugega razen noči in dreves."

Služabnik, ki je govoril, je bil oknice nastežaj odprl, pogledal vun v prazno temo, se zopet obrnil in čakal zapovedi.

"Prav," je dejal hladnokrvno gospodar. "Zaprte jih zopet."

Tudi to so storili in markiz je nadaljeval večerjo. Bil je napol gotov, ko se mu je roka s kozarcem zopet ustavila, ker je bil zaslisljal ropot koles. Približala so se naglo in obstala pred gradom.

"Vprašajte, kdo je prišel."

Bil je monseigneurjev nečak. Bil je je zgodaj popoldne le nekaj milj za monseigneurjem. Vozil se je hitro, a ne tako hitro, da bi mogel dohiteti monseigneurja na cesti. Pravili so mu na postni postaji, da je monseigneur pred njim.

Naj mu rečejo (je dejal monseigneur), da ga večerja tu že čaka in naj blagovoli priti. Čez nekaj časa je prišel. Na Angleškem je bil znan pod imenom Charles Darnay.

Monseigneur ga je sprejel vlnudno, a rok si nista podala.

"Vi ste se odpeljali včeraj iz Pariza, sir?" je dejal monseigneurju, ko je sedel k mizi.

"Včeraj. In Vi?"

"Jaz prihajam naravnost."

"Iz Londona?"

"Da."

"Pa ste dolgo hodili," je dejal markiz z nasmehom.

"Nasprotno; prihajam naravnost."

"Oprostite! Ne menim, da ste dolgo popotovali, marveč da ste se dolgo napravljali na pot."

"Zadrževali so me" — nečak je za trenutek obmolnil — "različni opravki."

"Gotovo," je dejal olikani stric.

Dokler je bil služabnik navzoč, nista nič več govorila. Ko sta dobila kavo in sta ostala sama, je nečak pogledal strica, se srečal z očmi tega obraza, ki je bil kakor lepa maska, in začel pogovor.

"Vrnil sem se, sir, kakor veste, da delam za cilj, ki sem zavoljo njega bil odšel. Bil me je spravil v veliko in nepričakovano nevarnost; toda to je svet cilj, in če bi me tudi bil spravil v smrt, jaz bi, mislim, ne odnehal."

"Ne v smrt," je dejal stric. "Ni treba reči: v smrt."

"Dvomim, sir," je odgovoril nečak, "ali bi se Vi potrudili, tudi če bi me pripeljal do roba groba, da me rešite."

Poglabljena znamenja na nosu in podaljšane lepe, ravne črte na krutem obrazu so odgovorile dosti razločno; stric je napravil ljubko kretnjo protesta, ki je bila tako očitno navadna oblika dobre vzgoje, da ni mogla pomiriti.

"Zares, sir," je nadaljeval nečak,

"kolikor Vas poznam, bi Vi utegnili nalašč delati na to, da postanejo sumljive okoliščine, v katerih sem se nahajal, še bolj sumljive."

"Ne, ne, ne," je dejal stric veselo.

"Toda naj bo kakorkoli," je povzel nečak, ki ga je gledal z globoko nezupljivostjo, "to vem, da bi me Vaša diplomacija izkušala ovreti z vsemi sredstvi in da bi jih ne izbirala posebno tenkovestno."

"To sem vam že povedal, prijatelj," je dejal stric, medtem ko sta mu znamenji trepetali. "Blagovoli se spomniti, da sem Vam to že zdavnaj povedal."

"Spominjam se."

"Hvala," je odgovoril markiz zelo sladko.

Njegov glas je trepetal v zraku skorokakor zvok glasbenega instrumenta.

"V resnici, sir," je nadaljeval nečak, "zdi se mi, da sta me Vaša nesreča in moja sreča obenem obvarovali ječe v Franciji."

"Ne razumem popolnoma," je odgovoril stric, srebaje kavo. "Ali Vas smem prositi pojasnila?"

"Menim, da bi me letite de cachet že bila poslala za nedolodljiv čas v kako trdnjavo, če bi Vi ne bili v nemilosti na dvoru in bi ne stali zadnja leta v senci tega oblaka."

"Mogoče," je dejal stric zelo mirno.

"Zavoljo družinske časti bi se bil morda odločil toliko Vas nadlegovati. Oprostite, prosim."

"Opazim, da je predvčerajšnji vzprejemni dan bil v mojo srečo tako hladen kot navadno," je pripomnil nečak.

"Ne mogel bi reči, prijatelj: v Vašo srečo," je odgovoril stric z izbrano vlnudnostjo. "Tega ne vem čisto zanesljivo. Dobra priložnost za premišljevanje, združena z vsemi koristnimi samote, bi morda vplivala na Vašo usodo mnogo bolj blagodejno, kot vplivate Vi sami nanjo. Toda o tem ni vredno razpravljati. Jaz sem, kakor pravite, v nemilosti. Tista mala najboljševalna sredstva, tisto nežno pomoč družinski moči in časti, tiste drobne usluge, ki bi vam utegnile postati tako nerodne, je sedaj doseči le s posredovanjem in nadlego. Tako mnogo jih prosim in tako malo (primeroma) jih dobim! Prej ni bilo tako, toda v Franciji so se vse te reči obrnile na slabše. Naši ne zelo daljni dedje so imeli pravico do življenja in smrti soderge, ki je bivala okrog njih. Iz te sobe so odpeljali mnogo takih psov, da jih obesijo; v sosednji sobi (moji spalnici) so na mestu zabodli človeka, kakor vemo, ker je stresal neko nerasno rahločnost glede svoje hčere — svoje hčere? Izgubili smo mnogo predpravice; neka nova filozofija je sedaj v modi; in če hočemo danes braniti svoje stališče, nam to utegne (jaz ne trdim, da nam bo, marveč da nam utegne) provzročiti resnične sitnosti. Vse je zelo slabo, zelo slabo!"

Markiz je olikano ponjhal malo tobaka in odmajal z glavo, tako elegantno obupan, kolikor je pač mogel po pravici biti obupan nad deželo, ki je še imela njega, to veliko sredstvo prerojenja.

"Mi smo tako branili svoje stališče v starih in novih časih," je dejal nečak mračno, "da je, menim, naše ime bolj sovraženo kot katerokoli drugo v Franciji."

"Upajmo, da je," je odgovoril stric. "Sovraštvo visokih je nehoti pokorščina nizkih."

"V vsej deželi okrog nas," je nadaljeval nečak s prejšnjim glasom, "ne najdem obraza, ki bi me gledal z drugačnim izrazom kot s temnim izrazom strahu in hlapčevstva."

"Poklon," je dejal markiz, "ugledu rodovine, ki smo ga pridobili z načinom, s katerim je rodovina čuvala svoj ugled. Ha! In nanovo je olikano ponjhal malo tobaka ter brezskrbno prekrizal noge.

Toda ko si je nečak, opiraje se s komolcem ob mizo, zamisljen in obupan zakril oči z roko, ga je lepa maska od strani opazovala z bolj napetim izrazom strogosti, ostroti in nenaklonjenosti, kot se je zlagalo z njeno običajno malomarnostjo.

"Zatiranje je edina trajna filozofija. Temni izraz strahu in hlapčevstva," je pripomnil markiz, "bo tako dolgo ohranil pse biču pokorne, dokler nas bo ta streha," in tu se je ozrl proti njej, "ločila od neba."

Do tega morda ni več bilo tako dolgo, kot je markiz mislil. Če bi mu kdo pokazal to noč sliko gradu, kakršen je imel biti čez zelo malo let, in še petdeset drugih, kakršni so imeli biti čez malo let, bi mu morda bilo težko razpoznati lastno posest izmed pošastnih v ognju počrnelih in oplenjenih razvalin. In kar zadene streho, s katero se je bahal, bi morda bil zapazil, da loči nebo na nov način — namreč od oči onih teles, v katera so cevi stotisoč musket sesula njen svinec.

"Jaz bom varoval," je dejal markiz, "čast in mir domovine, če je nečete Vi. Vi ste najbrže trdnji. Ali naj končava pogovor za noč?"

"Se en trenutek."

"Se eno uro, če želite."

"Sir," je rekel nečak, "mi smo se jali krivico in sedaj žanjemo njene sadove."

"Mi smo se jali krivico?" je ponovil markiz z vprašajočim nasmehom in pokazavši najprej na svojega nečaka in nato nase.

"Naša rodovina; naša častljiva družina, za katere čast skrbiva obadva, dasi na zelo različen način. Celo za časa mojega očeta smo storili neizmerno krivice in zlega vsakemu človeku (Nadaljevanje na 7. strani.)

DR. A. MATIACA

Slovenski Osteopatični

ZDRAVNIK

413 Cass Street (nad Crystal teatrom)

JOLIET, ILL.

Je izkušen in licenciran od državne zdravstvene komisije in ima posebne priprave za uspešno zdravljenje kroničnih in zastarelih boleznih z modernimi električnimi sredstvi.

Uradne ure — dnevno 9—12, ob nedeljkah, sredo, četrtek in sobotah 2—5 in 7—8; ob nedeljah 10—12.

The Will County National Bank

of Joliet, Illinois

Prejema raznovrstne denarne uloge in pošilja denar na vse dele sveta

Kapital in preostanek \$300,000.00

E. WILSON, predsednik

Dr. J. W. FOLK, podpredsednik

HENRY WEBER, kašir

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson Sts

Slovanska lekarna

JOHNSONOV + "BELLADONNA" OBLIŽI

REVMAZEM HROMOSTI BOLESTI V KOLKU BOLESTI V ČLENKIH NEVRALEGIJA PROSTUJA OTKLOPISTI MEČI SLABOSTI IN KRUŽU

SLABOSTI V ČLENKIH PLUČNIH IN PRSNIH BOLEZNIN BRANZENJU V ŽIVOTU VNUTRI OPISNI MERNI PRISILJENI BOLESTI V LEDNEM BOLESTI V KOLKU

HUDEH KAŠLU

Izjava veščaka.

ARMAND GAUTIER, član francoskega zavoda, ki je spisal slavno delo glede preživljanja in hrane, je v svojem govoru pred zdravstveno akademijo izjavil sledeče:

"Vino koristi delavcu, ki težko dela, pa nima dovolj močne hrane; koristi starčku, kojega moč že peša; koristi in pomaga rekonvalescentu; pomaga ljudem, ki živijo v gorah; preiskovalcem, ki se muče v mrzlih, močvirnatih, nezdravih krajih; pomaga vojaku v zimski kampanji—kratko rečeno, vsakemu, ki živi v neugodnih razmerah, ki zahtevajo veliko življenjske sile, katero je treba v najkrajšem času nadomestiti. Energija od vina pa je navadno najhitrejša in neposredna."

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

vsebuje vso ohranjeno silo zrelega vina, ima vse njegove zdravilstvene moči, katero še povečujejo raznovrstne zdravilne rastline in korenine. To izvrstno zdravilo

čisti drobovje
odstranja zapeko
prežene slabosti, glavobol, itd
pospešuje prebavo
vrača slast do hrane
okrepčuje ves sestav
odstranja pobitost
nabira energijo
vzbuja delavnost
povečuje uspešnost

Ako hočeš torej biti in ostati zdrav, je to vedno potrebno rabiti

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

DOBITE JE V VSEH LEKARNAH.

CENA EN DOLAR.

JOSEPH TRINER,

IZDELOVATELJ.

1333-1339 South Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

Za udarce, otekline, bolečine v mišicah, trde členke, poskusi Trinerjev liniment. Boš zadovoljen. Cena 25c in 50c, po pošti 35c in 60c

John Grahek

...Gostilničar...

Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tržim najboljše smodke.

Prodajam tudi trdi in mehki premog

TELEFON 7612.

1012 N. Broadway JOLIET, ILL

Garnsey, Wood & Lennor

ADVOKATI.

Joliet National Bank Bldg.

Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

Mi hocemo tvoj denar ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cedrne stebre, desk in singline vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER, oglašaj se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi te bomo zadovoljili in ti prihranili denar.

W. J. LYONS

Naš office in Lumber Yard na voglu DES PLAINES I NCLINTON STS.

ZA

Zavarovanje

proti požaru, mala in velika posojila pojdite k

A. SCHOENSTEDT & CO. 203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169 Joliet, Ill.

Slovensko Katoliško

Marije

(S. C. M. B. Society of
Ustanovljeno 15. avgusta 1909
PITTSBURGH,

Samostojno Pod. Društvo

Vnebovzeće

St. Mary's Assumption
Organizirano 2. aprila 1910
PENNSYLVANIA.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik:.....FRANK ROGINA, 36—48 St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik:.....MATH. MAGLESICH, 3440 Ligonier St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik:.....JOSEPH L. BAHORICH, 5148 Dresden Way, Pittsburgh, Pa.
Zapisnikar:.....GAŠPER BERKOPEC, 4927 Plum Alley, Pittsburgh, Pa.
Blagajnik:.....JOHN BALKOVEC, 5145 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 54 Low Road, Sharpsburg, Pa.
John Šutej, 5113 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
Frank Mihelich, 4808 Blackberry Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

Joseph Jantz, 4502 Buttler St., Pittsburgh, Pa.
Frank Trempus, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Anton Zurich, 1037 Peralto St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Bolniški obiskovalec: WILLIAM TOMEČ, 4811 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društveno Glasilo je: "AMERIKANSKI SLOVENE", Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve se naj pošiljajo na tajnika. Vse pritožbe pa I. porotnika.

Rojaki! Pristopajte v to društvo, katerega cilj je: Pomagati onemoglim.
Večja družba — Boljša podpora.

Društveno Geslo: "V slogi je moč."

NAŠA ZALOGA

barve, varniša in
stenskega papirja

je najpopolnejša

Pri nas dobite "Ready Mixed"
barvo galon po

\$1.15

IN \$1.35 DO \$2.00

Varniš \$1.35, \$1.50 do \$5.00

Stenski papir po 2½c roll in več

Izplačalo se vam bo, da se oglasite pri nas za
barve in stenski papir.

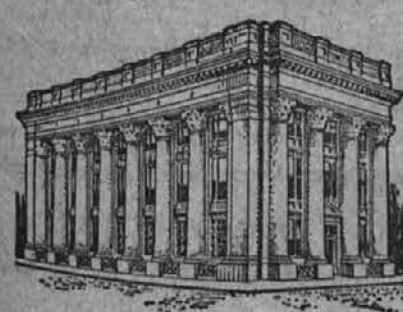
Vabimo vas, da nas posetite.

Hansen-Petersen Co.

503 Cass St., blizu Scott Street

JOLIET, ILL.

LJUDSKA BANKA

Vložite svoj de-
nar na obresti v
največjo in naj-
močnejšo banko
v Jolietu

Hranilnica

Vlade Zd. Držav,
Pošne Hranilnice
in Države Illinois.Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vloženo
denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z \$1.

First National Bank

PREMOŽENJE NAD \$4,500,000.00

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP
proti žej - najbolje sredstvo.

Cim več ga pijete tembolj se ti priljublja.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih
sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIYO

To so naši domači čisti pridelki, koje
izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St.

Joliet, Ill

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

POVEST O DVEH MESTIH.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

škemu bitju, ki je stopilo med nas in
našo udobnost. A kaj bi govoril o
času svojega očeta, ko je enak Vaše-
mu? Ali morem ločiti brata-dvojčka,
sodečda in neposrednega naslednika
svojega očeta od njega samega?"

"To je storila smrt," je rekel markiz.
"In je spustila mene," je odgovoril
nečak, "navsezadnje na sistem ki mi
je strašen, ki sem odgovoren zanj in
ki ga vendar ne morem izpremeniti;
jaz izkušam izpolniti zadnjo prošnjo
z ustnice ljubljene matere in ubogati
zadnji pogled njenih dragih oči, prose-
čih me, naj bom usmiljen in naj po-
magam, in ginem, ker iščem podpore
in moči zastoj."

"Bodite prepričani, nečak moj," je
dejal markiz, doteknivi se s kazavcem
njegovih prsi — sedaj sta stala ob og-
nišču — "da je boste vedno iskali za-
stoj, če je boste iskali pri meni."
Vsaka izmed lepih, krepkih črt v
jasni beloti njegovega obraza je bila
kruta, zvičajna in globoko zarezana,
ko je z mirnim pogledom in njuhali-
no v roki stal pred svojim nečakom.
Še enkrat se je doteknil njegovih prsi,
kakor bi bil njegov kazavec oster vrh
majhnega meča, s katerim mu poln
nežne obzirnosti prebada telo, in je
dejal:

"Prijatelj, jaz bom umrl in skrbel, da
ostane sistem, v katerem sem živel, iz-
za mene."

Ko je to izpregovoril, je še zadnji-
krat ponjhal in uteknil njuhalično v
žep.

"Bodite pametni," je nato pristavil
in pozvonil z zvoncec, "ki je bil na mi-
zi, in sprejmite svojo naravno usodo.
Sicer ste izgubljeni, gospod Charles,
vam pravim."

"Ta posestva so zame izgubljena in
Francija tudi," je odgovoril nečak za-
lostno. "Jaz se jim odpovedujem."

"Ali je oboje Vaše, da se morete od-
povedati? Francija morda, toda pose-
stva? Ni sicer vredno, da bi o tem
govorila — toda ali so že Vaša?"

"Nisem si jih hotel z besedo, ki
sem jo uporabil, lastiti. Če jih podo-
djem po Vas jutri —"

"Kar ni verjetno, kakor si laskam."

"—ali čez dvajset let —"

"Izkazujete mi preveč časti," je de-
jal markiz; "vendar mi je to mnenje
ljubše."

"—jih bom pustil in živel na drug
način in kje drugje. Sicer pa ni veli-
ko puščati. Kaj je še tu razen puste
bede in razvalin?"

"Ha!" je vzkliknil markiz, oziraje se
po razkošni sobi.

"Na prvi pogled je tu dosti lepo;
toda če pogledate natanko pod nebom
in ob dnevi luči, je to okrušen stolp
potratnosti, slabega gospodarstva, za-
dolženosti, rubežni, zatiranja, lakote,
golote in trpljenja."

"Ha!" je nanovo vzkliknil markiz
zelo zadovoljno.

"Če to posestvo postane kdaj moje,
ga bom izročil rokam, ki so bolj spo-
sobne oprostiti ga polagoma (če je
sploh mogoče) teže, ki ga tlačijo, da bo
bedno ljudstvo, ki ga ne more zapustiti
in ki je bilo izžemano od skrajne meje
potrpežljivosti, v drugem rodu manj
trpelo; toda to ni moje delo. Proklet-
stvo je na njem in na vsej deželi."

"In Vi?" je vprašal stric. "Ne zame-
rite moji radovednosti, ali blagohotno
namerjate živeti od svoje nove filo-
zofije?"

"Moram živeti od tega, od česar bo
morda treba enkrat živeti tudi drugim
rojakom, čeprav so plemenite krvi —
od dela."

"V Angliji na primer?"

"Da. Rodbinska čast je v tej deželi
varna pred menoj. Rodbinsko ime ne
bo trpelo tudi v nobeni drugi, ker ga
nikjer ne nosim."

Na glas zvonca so razsvetlili sosed-
njo spalnico. Luč je iz nje jasno sve-
tila skozi vrata. Markiz je gledal tja
in prisluskoval korakom svojega slu-
žabnika, ki je odhajal.

"Anglija Vas mora zelo mikati, da si
niste imeli tam veliko sreče," je nato
pristavil, obrnivši svoj mirni obraz z
nasmehom k nečaku.

"Rekel sem že, da slutim, da se
imam za svojo slabo srečo v Angliji
zahvaliti Vam, sir. Sicer pa je to
moje pribežališče."

"Bahavi Angleži pravijo, da je pri-
bežališče mnogih. Ali poznate nekega
rojaka, ki je zatekel tja, nekega
doktorja?"

"Da."

"S hčerjo?"

"Da."

"Da," je dejal markiz. "Vi ste trudni.
Lahko noč!"

Ko se je kar najljubše poklonil,
je bilo nekaj skrivnostnega v njegovih
besedah, da se je nečak močno zavzel.
Obenem so se mu tanke, ostre črte o-
krog oči in tanke, ostre ustnice ter
znamenja na nosu napele v sarkazmu,
ki je bil satansko lep.

"Da," je ponovil markiz. "Doktor s
hčerjo. Da. Tako se začneja nova
filozofija! Vi ste trudni, lahko noč!"

Prav toliko bi koristilo izpraševati
katerega izmed /kamenitih obrazov
pred gradom kakor izpraševati njegov
obraz. Nečak ga je gledal zastoj, ko
je šel proti vratom.

"Lahko noč!" je dejal stric. "Upam,
da bom imel užitek videti Vas jutri
zopet. Spite dobro! Luč gospodu
mojemu nečaku v njegovo sobo! — In
zažite mojega nečaka v postelji, če
Vas je volja," je pristavil natihem, pre-
den je nanovo pozvonil z malim zvone-
cem in poklical služabnika v svojo
spalnico.

Služabnik je prišel in odšel, gospod
markiz pa je hodil gorindol v spalni
skunji, da se udobno pripravi za spa-
nje v tej soparni, mirni noči. Ko je
stopal brez šuma v svojih mehkih o-
patih po sobi, se je gibal kakor rafi-
niran tiger; bil je podoben pravilne-
mu začaranemu markizu, zakrknjene
in hudobne vrste, katerega začasna iz-
premenitev v tigra je bila ravno kar
minila ali se je ravno kar bližala.

Hodil je od enega konca svoje raz-
košne spalnice do drugega, pregleda-
val je nanovo slike s svojega potovanja,
ki so mu nehote silile v spomin; po-
časno vožnjo po hribu navzgor ob
solnčnem zahodu, zahajajoče sonce,
vožnjo navzdol, mlin, ječo na pečini,
malo vas v dolini, kmete ob vodnjaku
in cestarja z modro kapo, ki je kazal
na verigo pod kočjo. Ta vodnjak ga
je spomnil na pariški vodnjak, na malo
truplo ob vznožju, na žene, ki so se
sklanjale nad njim, in na dolgega mo-
ža, ki je dvignil roke in kričal: "Mr-
tev!"

"Sedaj sem se ohladil," je dejal go-
spod markiz, "in grem lahko spat."

Pustil je samo eno luč goreti na ve-
likem ognjišču, zagrnil lahke svilene
zaveske krog sebe ter šlišal, kako je noč
pretrgala svoj molk z dolgim, tihim
vzdihom, ko je legel, da spi.

Skozi tri težke ure so slepo strmeli
kameniti obrazi na zidovju v črno noč;
skozi tri težke ure so konji tolkli ob
jaslih v hlevu, psi lajali in sova delala
šum, ki je bil zelo malo podoben one-
mu šumu, ki ga ji običajno pripisujejo
pesniki. Toda to je trdovratna nava-
da teh bitij, da komaj kdaj govorijo to,
kar jim je predpisano.

Skozi tri težke ure so slepo strmeli
kameniti obrazi na gradu, levji in clo-
veški, v noč. Mrtva tema je ležala na
vseh pokrajini, mrtva tema je zakrila
vse, česar se ni zakril prah na cesti.

Na pokopališču ni več bilo mogoče
razločiti malih gomil uboge trave; po-
doba na križu je bila morda stopila
dol, kajti ničesar več ni bilo videti na
njem. V vasi so spali obdavecavci
in obdaveni. Sanjačo morda o po-
jedinah, kar se lačnim navadno zgodi,
ali o udobnosti in počitku, kakor iz-
mučeni sužnji in upreženi vol, so nje
suhi prebivalci zdravo spali in bili siti
in prosti.

Skozi tri trdnice ure je potekal vod-
njak v vasi neopažen in neslišen in je
padal vodometa v gradu neopažen in
neslišen — obadva sta otekala kakor
minute, ki so curljale iz studenca časa.

Nato pa so se njune sive vode pošas-
to zalesketale v svetlobi in oči kame-
nitih obrazov na gradu so se odprele.

Postajalo je svetleje in svetleje, do-
kler se ni slednjič solnce doteknilo vr-
hov mirnih dreves in razlilo svojo sve-
tlobo po gričih. V jutranjem žarenju
se je zdelo, kakor bi se bila voda graj-
skega vodometa izpremenila v kri in
kakor bi kameniti obrazi bili zardeli.

Pesem ptic je bila glasna in jasna in
ob robu velikega okna spalnice gospo-
da markiza je majhna ptica zvrgoletela
najslajši napev, ki ga je znala. Najbliž-
ji kameniti obraz je pri tem, kakor se
je zdelo, bil ves začuden in je iz-
gledal z odprtimi ustmi in visoko spo-
dnjo čeljustjo kakor preplašen.

Tedaj je solnce izšlo popolnoma in
vas se je začela gibati. Mala okna so
se odpirala, vegasta vrata odpehovala
in ljudje so hodili vun, še trepetaje
mrzla v svežem, dobrem zraku. Nato
se je začela redkokdaj oledenata dne-
va moka. Nekateri so šli k vodnjaku;
drugi na polje; moške in žene sem ko-
pat in grebst; moške in žene tja pogo-
dat po izlakotarjeni in živini in odgnat
suhe krave na pašo, kolikor je je bilo
najti na robu ob cesti. V cerkvi in ob
križu nekaj oseb na kolenih; in čaka-
je zadnje molitve, izkusa privezana krava
ob vznožju najti med zeliščem kaj za
zajtrk.

Grad se je budil pozneje, kakor se je
spodobilo njegovemu stanu, toda budil
se je počasi in gotovo. Najprej so po-
rdela samotna kopja in lovski noži,
kakor so rdela v starih časih; nato so
ostro zablestela v jutranjem solncu;
potem so se odpirala vrata in okna,
konji so se v hlevih ozirali preko pleč
proti svetlobi in svežemu zraku, ki je
vačvil skozi vrata, listje se je svetilo
in šumelo ob železnih mrežah oken,
psi so se jezno trgali na verigah in so
nepotrpežljivo vzpenjali, da jih odve-
žejo.

Vsi ti vsakdanji dogodki so spadali
v red življenja in novo jutro. Toda
gotovo ne glas velikega grajskega zvona,
niti letanje po stopnicah, niti zme-
dene postave na terasi, niti tekanje in
drvenje tuintam in povsod, niti hitro
sedlanje konj in agla ježa.

Kateri vetrovi so naznanili to nagli-
co sivemu cestarju, ki je že bil na delu
vrh hriba nad vasjo s svojo dnevno
hrano (in ni je bilo veliko nositi), za-
vito v zavoj, ki bi se vrani ne izplačalo
pobirati ga na kupu kamenja? Ali so
ptiči, ki so nosili nekaj zrn od nje v
daljavo, izpustili eno nanj, kakor slu-
čajno sejejo setev? Naj bo, kakor ho-
če, cestar je teklen v soparnem jutru po
hribu navzdol, kakor bi šlo za življe-
nje, do kolen v prahu, in se ni ustavil,
dokler ni prišel do vodnjaka.

Vsi ljudje iz vasi so stali okrog vod-
njaka, pobiti kot vedno, in so tiho še-
petali, ne da bi kazali kaj drugega ra-
zen napete radovednosti in začudenja.
Krave, ki so jih tri prgnali nazaj in
privežali na prvo stvar, ki jim je bila
pri roki, so jih bedasto gledale ali le-
žale ter prežvekovale hrano, ki so jo
bile pobrale na kratki paši, ki je pa ni
bilo vredno prežvekovati. Nekateri
ljudje iz gradu in nekateri s pošne
postaje in vsi od davčne gospodke so
bili več ali manj oboroženi in so se

zbrali na drugi strani male ulice ter
sami niso vedeli, kaj jim je storiti.
Cestar se je bil že prerinil v sredo gru-
če petdesetih posebnih prijateljev in se
je tolkel z modro kapo po prsih. Kaj
je vse to pomenilo in kaj je pomenilo,
da se je gospod Gabelle naglo vrgel na
konja, na katerem je že sedel služab-
nik, in oddiral, da si je konj nosil dvo-
jno težo, kakor nova inačica nemške
balade o Leonori?

Pomenilo je, da je bil gori na gradu
en kamenit obraz preveč.

Gorgonina glava je ponoči zopet po-
gledala poslopje in je pridelala še en ka-
menit obraz, ki je manjkal; kameniti
obraz, na katerega je čakala okrog
dvesto let.

Ležal je na blazini gospoda markiza.
Bil je podoben lepi maski, ki se je ne-
nadoma prestrašila, ujezila in okame-
nela. V srcu kamenite postave, ki mu
je pripadala, je tical nož. Okrog
ročaja je bil ovit papir in na njem je
bilo natečkan:

"Spravite ga hitro v grob. To od
Jacquesa."

X. POGLAVJE.

Dve objubi.

Več mesecev, po številu dvanajst, je
prišlo in minilo in gospod Charles
Darnay se je nastanil na Angleškem
kot učitelj francoskega jezika in fran-
coskega slojstva. V našem času bi
bil profesor; tedaj je bil učitelj. Bral
je z mladimi ljudmi, ki so imeli dovolj
časa in zanimanja za študij tega sve-
tovnega živega jezika, in je gojil v
njih zmisel za zaklade njegove znanos-
ti in poezije. Znal je razen tega tudi
pisati v lepi angleščini in prevajati v
lepo angleščino. Takih učiteljev ni
bilo tedaj lahko dobiti; bivši principi in
bodoči kralji še niso postajali učitelji
in iz glavnih knjig Tellsonove banke
še niso pcepali obubožani plemiči, da
se obrnejo med kuharje in tesarje. Kot
učitelj, čigar nadarjenost je pouk ne-
navadno omilila in oplojila, in kot
eleganten prevajalec, ki je podajal več
kot zgolj besednjaško znanje, si je
mladi gospod Darnay kmalu pridobil
ime in dela. Razen tega je tudi do-
bro poznal razmere svoje domovine in
zanje so se ljudje vedno bolj zani-
mali. Tako mu je šlo z veliko vztraj-
nostjo in neutrudno delavnostjo po
sreči.

On ni pričakoval, da bo hodil v Lon-
donu po zlatem tlaku ali ležal na sve-
tilni postelji; če bi bil imel take ve-
like nade, bi mu ne bilo šlo po sreči.

Pričakoval je dela in ga je našel in
ga je opravljal, kakor je najbolje mogel.
V tem je obstajala njegova sreča.

Nekaj časa je prebil v Cambridgeu,
kjer je bral z nižjimi učenci kot nekaj
tihotapec, ki so mu udovoljevali, da uti-
taplja prepovedano blago evropskih
jezikov, namesto da bi nosil grščino in
latinsčino skozi mitnico. Ostali čas je
bival v Londonu.

Od tistih dn ipa, ko je bilo v para-
dižu vedno poletje, do naših, ko je v
pokrajinah padli večidel zima, so
može vedno hodili po isti poti — po
poti Charlesa Darnaya — po poti lju-
bezni za ženo.

Ljubil je Lucijo Manette od tiste
ure, ko je bil v nevarnosti. Še nikdar
ni slišal tako sladkega in ljubega gla-
sa, kot je bil njen sočustvujoči glas;
še nikdar ni videl tako nežnolepega
obraza, kot je bil njen, ko ga je gle-
dala ob robu groba, ki je bil zanj izkor-
pan. Toda o tem ji še ni bil govoril;
od umora na zapuščeni gradu tam
daleč za težkimi vodami in dolgimi,
dolgiimi, prašnimi cestami — na trd-
nem, kamenitem gradu, ki se je tudi
sam izpremenil kakor v megleno sanje
— je minilo eno leto in on ji še ni niti
z besedico odkril svojega srca.

(Dalje prih.)

JOSEPH ZUPANČIČ

Stara slovenska gostilna

1121 E. S. Grand Ave., Springfield, Ill.
Bell Phone 7899.

Točim fino Anheuser & Busch St.
Louis pivo, domače vino in žganje ter
dišeče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

NAZNANILO.

Svojim znancem in prijateljem na
znanjam, da sem se preselil v nove
prostore, in sicer iz 209 Indiana St. na
1005 N. CHICAGO ST.

Tu vam vsem lahko postrežem, ka-
kor sem vam doslej, s fino pijačo vse
vrst.

JOS. LEGAN,
GOSTILNIČAR,
1005 N. Chicago St. Joliet, Ill.

W. C. WOONEY
PRAVDNIK-ADVOKAT.

4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet
Ko imate kaj opraviti s sodnijo
oglasite se pri meni.

Naznanilo!
Cenjenim rojakom v Jolietu nazna-
njam, da prodajam vse vrste pijačo
kakor:

SEHRINGOVO, PORTERJEVO IN
CITIZENS PIVO
v steklenicah in sodčkih.

Istotako najboljša domača vino, žga-
nje in razne druge pijače.

Naročite po telefonu — Chicago tel
4086. Pripeljem ob določenem času
na dom zastoj.

Jerry Laurič
210 RUBY STREET, JOLIET, ILL.

Urada telefon Chicago 100

Stanovanjski telefon Chicago 3247

JOSIP KLEPEC

JAVNI NOTAR

1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Joliet Steam Dye House

Professional Cleaners and Dyers

STRAKA & CO.

Office and Works, 642-644 Cass

Chicago Phone 4444, N. W. 483.

JEDEN AKER ZADOSTUJE.

Ako si morete postaviti skromno hi-
šo na svoje lastne stroške, pripravljen
sem vam prodati jeden akre ali več
zemlje. Na roko plačate majhno vsoto,
ostalo pa na mesečne obroke. Jed-
den akre zemlje meri 132x330 čevljev,

jednako šestim ali sedmim mestnim
lotom. Ako si sedaj postavite hišo, si
prihranite najemnino kar vam bo v
veliko korist na stara leta. Blizu po-
pulične železnice. Za podrobnosti vpra-
šajte

GEORGE WARNER YOUNG,
Woodruff Bldg. Joliet, Ill.

R. F. KOMPARE
SLOVENSKI PRAVNIK

ADVOKAT

V So. Chicago, Ills.:
Soba 218—9206 Commercial Ave.
Telefon: South Chicago 579.

Chicago Telefon 4253.

Anton Kezele
HRVATSKO-SLOVENSKA

GOSTILNA

201 Ruby Street Joliet, Illinois.

Vsi rojaki, Hrvati i Slovenci, so do-
brodošli. Tu bodele dobro postreženi
z najboljšo pijačo in smodkami.

Kadar se mudite na vogalu
Ruby and Broadway ne
pozabite vstopiti v

MOJO GOSTILNO

kjer boste najbolje postreženi.
Fino pivo, najboljša vina in smodke.

BLIEDI MJESEC.

(Humoreska. Spisal Avgust Senoa. Prevel Starogorski.)

"Fertig!", vsklikne vlakovodja na zagrebškem kolodvoru.

Para zažvižga, vlak se jame premikati, premika se, premika se hitreje in hitreje, pa žic! zdirja proti Stajerski.

"Za vruga," vsklikne zdajci eden izmed trojice mladeničev, ki so stali na kolodvoru, in vrže srdito svojo gorečo kubo ob tla. Bil je človek rjavkast, vitak, čil, no, prava živa hrvaška kri.

"A kaj te jezi, Gjuka?" ga vpraša tovariš, — razmršen las in nališpanega lica s kozjo brado, — skakaje na tankih nogah, kakor komedijantska punčka na železni žici.

"Joško!" reče tretji mladenec drugemu, naslanja se ob stebel in mirno pušča, "Joško tebi se vedno vpenja glavica po višji politiki, a vendar si slep, kakor oni zakajeni seržen na tvoji pipi. Mar nisi videl ono lepo plavalasko v tretjem vagonu, za katero so se obračale Gjukine oči? In kako se mu je zlodeja sladko nasmihala, dokler je ni pasja para odnesla v štajersko deželo."

"Mila ode u jagode," je deklamiral Joško, zroč na svojega morskoga seržena.

"Za vruga!" se namrši Gjuka, oziraje se za belkastim železniškim dimom, ki se je izgubljal vse bolj proti Stajerski.

"Pri 'zlatem žrebetu' je Gjuka s svojima tovarišema v zlatem bokalu brz opotopil sladki spomin na zlatolaso vilo.

Tudi Gjuki je prišel hitro čas, da ga pasja para odnese iz Zagreba.

Kam?

Na Dunaj, da se uči za doktorja.

Sestra mu je dala na pot sladke kolače in srčen poljub, mati pečenega purana in — iskren blagoslov, a oče lepe nauke in kaj je najvažnejše, debel ovitek onih rdečkastih podob, katerih gospod financminister Plener, a bogme tudi mali gospodje doktorji — posebno pa če so Hrvati — silno mnogo potrebujejo.

Mladi doktorji so velika gospoda, a Plenerjeve podobice spadajo, ako tudi ne po zoologiji, a na vsak način po naravi v skupino krilatih ptic. Logična posledica teh dveh primerov je pogosto — mrak v doktorjevi denarnici.

Iz tega zopet sledi, da se mora mlada gospoda vsled različnih potreb z onimi vrstami ljudmi, ki jih drugi smrt niki imenujejo upnike, mladi doktorji pa manikejce, spuščati v diplomatsko občevanje.

Tudi Gjuka je imel seveda manikejcev v obče, a posebej enega, ki ni bil samo krivorec, nego — pravi pagan.

Ta pagan je bil, pleho titulo, gospod Vendelin Venčiček, "tailleur des habits pour messieurs", ali po slovensko povedano — krojač.

Gospod Venčiček je bil človek napetega, kratkega nosa, debelih, naježjenih obrvi, vedno se smehljajočega lica, brez brk, ali bradac a la Gorilla, — telesni krojač medicinske fakultete, a manikejec par excellence.

Gospod Venčiček, ta pritlikovec, vihrač, človek brez brk, je navijal mlado toktorijo po Alservorstadu, kot krvočlen pakaj uboge mušice.

Posebno nesrečna muho je bil naš Gjuka, katerega ime se je istotako blestelo v črni knjigi Vendelinovi.

Gospod Venčiček je bil sicer istotako — dober Slovan, kakor Gjuka, ali krojaški računi se žalibog ne kompenzirajo s slovansko vzajemnostjo.

Drugi manikejci so obiskovali Gjuka vsaj v času, ko se navadno delajo vizite, ali komaj je posijalo solnce Gjuki skozi okno, evo ti se Venčička pri Gjukovih vratih, kjer je že zgolečim glasom povpraševal dremajočega doktorja, ali je že prišlo iz Zagreba debelo pismo.

In to se je godilo bogme vsak božji dan.

Nekoč se pa naš Gjuka razsrdi in sklene, da se bo ogibal krojačevih sitnosti.

Vsako jutro je vstal zgodaj, pa hajd v Prater. Do tja ne seže Venčičkova mreža, si je mislil naš Gjuka.

Nekega dne — bilo je popoldne — je pohajal naš nadebudni Gjuka po Praterju, kar zagleda pred seboj — ono lepo plavalasko, v katero se je zaljubil na zagrebškem kolodvoru.

"Ah," vsklikne radostno Gjuka, ne zmečec se za starko kraj plavalaske. Plavalaska se milo nasmehne, ali starka jo odvleče v omnibus, zakaj jelo je dežiti.

Tudi Gjuka je hotel v omnibus, ali baš, ko se je zaletel za vozom, pogleda skozi omnibusovo okno križast nos Vendelin Venčiček — a naš Gjuka v beg!

Lepo se je sprehajati po Praterju, ako je lepo vreme, ali slabo, če je deževno.

Doma preži Venčiček. Niti kavarnar noče čakati, dež pada cel dan, kam se obrniti?

Kam, nego k Milanu. Ta stanuje blizu.

Milan je bil čuden človek. Z nikomur ni govoril v hiši, hodil je svoja pota, ne gledaje ne na desno ne na levo, no, Milan je pravi pravcati sin junaške krajine.

Gjuka potoži Milanu svoje težave,

proseč ga, naj mu da zavetišče pred arcamanikejem — Vendelinom.

"E, pa ostani tu. Evo knjig, cigar, jaz grem pa na univerzo. Bog!" reče Milan, potisne klobuk na nos in odide.

Gjuka si zapali cigaro, leže na divan in jame motriti sobo. Na levi strani so bila vrata, od koder se je čul tu in tam šum ženske obleke in nič več.

Gjuka vzame z mize zvezek izvirnih hrvaških novel in jame čitati.

"Bedarija!" vsklikne in vrže knjigo v stran. Cigara mu slabo gori.

Na stropu sobe je bila naslikana neka pisana zvezda.

V njo je Gjuka uprl oči in štel žarke. Pri tretjem žarku se spomni plavalaske, Vendelina in omnibusa, in zopet vsklikne.

"Bedarija!" vsklikne in vrže knjigo v stran. Cigara mu slabo gori.

"Vidiš," jel je modrovati sam s seboj. "Ako bi ne bil tako len, kakor si, bi lahko obiskal svojega rojaka Milica. Še nikdar je nisi videl. Mlada je in stanuje pri teti na Dunaju. Oče ti vedno piše, naj jo obiščeš. Ali kje za zlodeja stanuje? Oče mi je dal naslov, a jaz sem ga izgubil. Bedarija!"

V drugi sobi, za omaro, je začela biti ura in takoj nato je zasvirala pesem: "Bliedi mjesec, tebi tužim —"

Gjuka nastavi ušesa in posluša uro. In pesem preneha.

Gjuka, broječ zopet žarke na zvezdi, — jame žvižgati: "Bliedi mjesec —"

V tem zaori iz druge zaklenjene sobe tanko žensko grlo in to v hrvaškem jeziku:

"Bliedi mjesec —"

"Bliedi mjesec? — Koga zlodeja? — Hrvatica?" skoči Gjuka.

Iz druge sobe se je slišalo, kako je navila roka zopet sviralnico. Ura zopet zaigra.

Gjuka zopet žvižga, hrvaški glas zopet peva, in tako dva, petkrat.

Gjuka hoče pogledati skozi ključavnico. Ali na drugi strani stoji omar.

Konečno se opogumi in vpraša: "Oprostite, lepa rojakinja, koliko je ura?"

"Pet, gospod rojak!" se odzove od druge strani mil glasek.

Gjuka je hotel nadaljevati svoj razgovor, ali tam je nekdo stopil v sobo, stara žena po glasu, ki pozove mlajšjo, da pripravi stvari za pot.

Gjuka plane na ulico, ali bi morda ne zagledal svoje rojakinje na oknu.

Ostro je gledal v okno, žaluzije se počasi odpro, bela ročica se prikaže, a sedaj — se pojavi na oglu ulice — Vendelin Venčiček.

In bedni Gjuka zopet pobegne.

Drugi dan prihiiti na vse zgodaj k prijatelju Milanu.

"Milan! Za Boga, povej mi, kdo je tvoja gospodinja in ali ima hčer, — reci, govori!"

"Ravno pred dvema urama se je odpeljala na deželo," odvrne Milan.

"Oh, to je zopet bedarija! Ne veš, kako se li imenuje? Tista mlada Hrvatica?"

"Glej, tega nisem vedel. Ne vem, kako se imenuje."

"Ali ti res stanuješ tukaj že dva meseca?"

"E, staro sem videl, ali mlade ne."

"Oh, bedarija nad bedarijo!" vsklikne Gjuka, in se udari ob čelo.

"Pa zakaj?" odvrne hladnokrvno Milan.

Krojaška nesreča ni več mučila Gjuka.

Nekoliko Plenerjevih podob je umirila. Nekega dne v jutro potka zopet nekdo na Gjukina vrata.

Že je mladi doktor mislil, da je zopet kateri — manikejec, kar stopi v sobo — njegov oče.

Objela sta se, poljubila, in nato nenadoma reče oče:

"Gjuka, odvedi me k Milici. Sedaj sem jaz — njen varuh."

"Dragi oče," zajecela mladi doktor.

"Ti nisi bil pri njej? Nesrečnež! To sem si pa že mislil. Hajd! Sedaj moram! Ona je na vasi v — Dornbachu."

Oba sta se odpeljala s fijakerjem v bližnji Dornbach.

V poletnem stanovanju ju je sprejela prijazna stara teta.

Milice ni bilo v sobi, ker se je odšla sprehajati v vrt.

Gjuka ni vedel, kaj naj stori, kako naj odgovarja na vsa tetkina vprašanja.

A še bolj ga osupne ura sviralnica, ki je jela svirati:

"Bliedi mjesec —"

Tetka je poslala po Milko.

Za trenutek zaori v predsobi zvonki glas in v sobo prihiiti Milica — ona lepa plavalaska iz zagrebškega kolodvora, ona Milanova sosedinja in smejoča se, vsklikne:

"O, dragi stric! O, gospod Gjuko! O poznaj vas od davna, po fotografiji, po zagrebškem kolodvoru in po 'bliedem mjesecu!'"

"Da! Po 'bliedem mjesecu', spregovori zbegan Gjuko.

Ko sta pozneje Gjuka in Milica, mož in žena, na večer gledala sijaj meseca, je pogostokrat rekla mlada gospa:

"Glej, to je ta 'bliedi mjesec!'"

"Ali sedaj mu nimam več ničesar tožiti," reče Gjuka, poljugivši žena. — — —

Avstrijski vojni ujetniki na Sardiniji.

V italijanski zbornici je sardinski poslanec Sanjust vložil vprašanje, koliko je resnice na govoricah, da razsajajo med avstrijskimi vojnimi ujetniki na Sardiniji nalezljive bolezni. Šalandra je odločno zavrgel te govorice češ, da sta se pojavila samo dva slučaja pegastega legarja.

ZA KRATEK ČAS.

Dolga pridiga.

Nek mlad duhovnik je imel zelo dolge pridige, vsaj mlačnim ljudem so se zdele dolge. Nekega dne začne gošpod v cerkvi govoriti in govoriti. Bile so večernice. Ker je bil kratkoviden, ni koj opazil, da mu ljudje kapljajo iz cerkve eden za drugim in da je cerkev kmalu skoraj prazna. On govori dalje, dalje. Naposled se priplazi po kolenih cerkvenik na prižnico in pravi: "Prosim gospod, kadar bodo končali, naj še cerkev zapro! Tu je ključ, in grem tudi jaz domu."

Boji se.

"Kako pa izgledaš? Rekel si, da me boš danes pri očetu zasnubil, a namesto da bi bil oblekel črno, salonsko suknjo, pa prideš v najslabši svoji suknjo?"

"Veš, draga moja, meni je že enkrat neki bogati oče, ko sem snubil njegovo hčer, črno obleko — strgal..."

Ni treba.

Prva dama: "Ali se še kaj zanimate za kak šport?"

Druga dama: "No, sedaj mi tega ni več treba, ker sem že poročena."

Posledica slabega vremena.

Kmetica trem letovičarjem: "Sobo za vas sem zopet pripravila. Letos boste pa morali plačevati po 20 K tedensko za hrano in stan."

Letovičar: "Kako to?"

Kmetica: "Vsled slabega vremena tičijo vsi ostali gostje vedno doma."

Slabo naletel.

Mož pride pozno domov; stroga pridiga od strani žene ga čaka. Zato pušči suknjo, klobuk, čevlje v vež in se splazi kar mogoče tiho v spalnico. Srečno pride noter, kar se mu zazdi, da se je žena zbudila. Hitro se vsede k otročji zibelki in mrmraje poje neko pesem.

Žena se res zbudi in ga vpraša: "Kaj pa vendar delaš tam?"

Mož se pa v naglici izgovori, rekoč: "Že celo uro tukaj otroka zibljem, da bi vendar zaspal."

Žena: "Saj otroka ni v zibelki, saj je pri meni v postelji."

Natančen popis.

Neki jetnik, ki je bil za več let v ječo obsojen, je ušel.

Jetniški nadzornik to naznani orožnikom in pristavi:

"Nosil je kratke hlače in suknjo enake barve."

Filozofija kmeta.

"Pet kron sem našel. Zdaj ne vem, ali bi fantu hlače kupil, ali dekletu obleko. Ker pa obema ne morem ustreči, in da ne bo prepira, je najbolje, da jih zapijem."

Smola in smola.

Gospod vozniku: "Pot do postaje je kratak; lahko bi me bili prej pripeljali, kakor v pol ure."

Voznik: "Jaz sem v društvu 'Milošrčnost do živali' in zato počasi vozim... Ali ne dobim nič napitnine?"

Gospod: "Jaz sem v 'Družbi treznosti' in ne dajem nikoli napitnine."

Po ovinkih.

Ona: "Kje pa si bil sinoči tako dolgo?"

On: "Pri prijatelju."

Ona: "Kje pa je bil tisti prijatelj?"

On: "V oštariji."

Ne boš.

"Minka, sosed zmiraj trdi, da si ti meni podobna."

"Kaj? Jaz tebi podobna? Ti si lahko meni, a jaz pa tebi nikoli."

Prva skrb.

Postrešček: "Tukaj je zaboj piva!"

Gospodinja: "Jaz ga nisem naročila."

Postrešček: "Vi ne, ampak dijak, ki pride jutri k vam stanovati."

Razlika.

"Kaj se pa tako kislno držiš?"

"Oh, ko sem tako nesrečen. Mlado žen oimam, pa je zmirom bolna."

"O, prijatelj, jaz sem še vse bolj nesrečen. Staro ženo imam, pa je zmirom zdrava."

Pri skušnj.

Profesor: "Kolikokrat so šli zedinjeni vladarji z vojsko nad Francoze?"

Dijak: "Štirikrat."

Profesor: "Najtejte!"

Dijak: "Enkrat, dvakrat, trikrat, štirikrat."

Oficir je...

Neki civilist je hotel v vojašnico, a na vratih ga je ustavil, za stražo postavljeni vojak in vnelo se je živahno besedovanje, konečno je pa civilist vendar šel v vojašnico. V bližini stoječi

oficir je videl ta prizor in je vojaka vprašal, zakaj je civilista pustil v vojašnico.

"Saj sem mu branil, — je dejal vojaka, — a potem mi je rekel osel, krava, bik in tepec, in mi še grozil z brcami, pa sem ga pustil..."

"Zakaj?"

"Ker sem mislil, da je najbrže oficir, ki se je civilno oblekel."

Bolno tele.

"Teletu je vedno slabše, kaj praviš, Janez, ali bi poslali po živinozdravnik?"

"O, zakaj? Od lani sta ostala še dva mala pulverca, ki jih je bil doktor dal našemu Pepčku, ko je na ošpicah zbolel. Teletu bo prav gotovo pomagalo!"

POHIŠTVO — SIDEBORD \$9.00, Oak Dresser \$7.00, Sanitary Couch \$2.25, Quartered Oak Dresser \$14.00, Go-Cart \$2.50, Trunk \$1.50, Clock \$3.00, Iron bed \$1.00, Springs, Mattresses in drugo pohištvo se proda poceni na 511½ Cass St., Phone 4039, Joliet.

"RUMMAGE" PRODAJA OBLEKE itd., vogal Cass St. in Eastern Ave., torej in sredo 23. in 24. maja 1916.

LOKALNI ZASTOPNIKI(ICE) "A. S."

Allegheny, Pa.: John Mravintz. Aurora, Ill.: John Kočevar. Aurora, Minn.: John Klun. Bradley, Ill.: Math. Stefanich. Bridgeport, O.: Jos. Hochevar. Chicago, Ill.: Jos. Zupančič. Calumet, Mich.: John Gosensa. Cleveland, O.: Jos. Russ in Leop. Kušljan.

Chisholm, Minn.: John Vesel. Collinwood, O.: Louis Novak. Delmont, Pa.: Jos. Pavlich. Denver, Colo.: George Pavlakovich. Ely, Minn.: Jos. J. Peshel. Enumclaw, Wash.: Jos. Malnerich. Gilbert, Minn.: Frank Ulehar. Gewanda, N. Y.: Frank Zore. Great Falls, Mont.: Mat. Ulrich. Hibbing, Minn.: Frank Golob. Houston, Pa.: John Pelhan. Indianapolis, Ind.: John Radež. Iron Mountain, Mich.: Louis Berce. Ironwood, Mich.: M. J. Mavrin. Kansas City, Kans.: Peter Majerle. La Salle, Ill.: Anton Kastello in Jakob Juvancic.

Lorain, O.: Jos. Perušek. Lowell in Bisbee, Ariz.: John Gričar. Milwaukee, Wis.: John Vodovnik. Moon Run, Pa.: John Lustrik. Newburg (Cleveland): John Lekan. Peoria, Ill.: M. R. Papich. Pittsburgh, Pa.: Anton Sneller. Pittsburgh, Pa.: Urh R. Jakobich. Pueblo, Colo.: Mrs. Mary Buh. Rock Springs, Wyo.: Leop. Poljanec. Sheboygan, Wis.: Jakob Prestor. So. Chicago, Ill.: Frank Gorenz. Springfield, Ill.: John Petercel. Soudan, Minn.: John Loushin. So. Omaha, Neb.: Frank Kompare. Stambaugh, Mich.: Aug. Gregorich. Steelton, Pa.: A. M. Papich. St. Joseph, Minn.: John Poglajen. St. Louis, Mo.: John Mihelich. Valley, Wash.: Miss Marie Torkar. Waukegan, Ill.: Matt. Ogrin. West Allis, Wis.: Anton Skerjanc. Whitney, Pa.: John Salmich. Willard, Wis.: Frank Perovšek. Youngstown, O.: John Jerman.

V onih naselbinah, kjer zdaj nimamo zastopnika, priporočamo, da se zglašijo kdo izmed prijateljev našega lista, da mu zastopništvo poverimo. Želimo imeti zastopnika v vsaki slovenski naselbini.

Spoštovanje,

Uprav. "A. S."

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjevec, zaboj (12 steklenic) za\$12.00
Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za\$10.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic) za\$5.00
Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za\$7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za \$10.50
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za \$10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za\$9.00
Holland Gin, zaboj (15 steklenic) za\$12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za\$6.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za\$7.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za\$6.00
Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po75c

Z naročilom je poslali Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

Fred Lehning-Brewing Co.
JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts.Both Telephones 26.JOLIET, ILLINOIS

NAPRODAJ HIŠA S 8 SOBAMI IN lot 57x132 ft. na vogalu. Prodaj, ker se mislim preseliti na farmo. V hiši je vse moderno urejeno za gretje, gas in elektrika. Več pove John Verščaj, lastnik. 1410 N. Elizabeth St., Joliet. 47t4

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljšo meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljša sveža in preka-jena klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati naš v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113.

Luka Pleše

HRVATSKO-SLOVENSKA

GOSTILNA

kjer točim najokusnejše pivo, fina domača in importirana žganja in vina, ter prodajam dišeče smodke.

Se vsem priporočam v obilen obisk!

1014 North Chicago St., Joliet, Ill.

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje